

Nº 12 / 2023

revista Teatrului Național din Timișoara

RO

EN

STAGIUNEA 2022 / 2023

TEATRUL NAȚIONAL

SALA 2
CASA 2

2023

Timișoara 2023
European Capital of Culture

EUROPEAN CAPITAL
OF CULTURE

Miercuri, 1.02, 19:00

Sala 2

NORA. O CASĂ CU PĂPUȘI.

Partea a doua

de Lucas Hnath
regia artistică Radu Iacoban

Joi, 2.02, 19:00

Sala Mare

DUREREA FANTOMĂ

de Vasili Sigarev
regia artistică Ion-Ardeal Ieremia

Vineri, 3.02, 19:00

Studio UȚU

MARIA DIN MAGDALA

viziune teatrală
de Ion Jurca Rovina
concept de Roberta Popa

Duminică, 5.02, 19:00

Sala Mare

**ȘI CAII SE ÎMPUȘCĂ,
NU-I AȘA?**

după Horace McCoy
regia artistică
Mihaela Lichiardopol

Luni, 6.02, 19:00

Sala 2

aTMosfera

de Anna Varsányi,
Nikola Stanišić și Andrei Ursu
regia artistică Gavriil Pinte

spectacol în cadrul proiectului Banat în Europe

Martți, 7.02, 19:00

Sala Mare

ZORBA GRECUL

de Nikos Kazantzakis
piesă originală de Hristo Boitchev
regia artistică
Mihaela Lichiardopol

Miercuri, 8.02, 19:00

Sala 2

COPIII NOPTII

de Andrei Radu
regia artistică
Alexandru Weinberger-Bara

Joi, 9.02, 19:00

Sala Mare

O SCRISOARE PIERDUTĂ

de I.L. Caragiale
regia artistică
Ada Lupu Hausvater

Martți, 14.02, 19:00

Sala Mare

**CONUL LEONIDA
FAȚĂ CU REACȚIUNEA**

de I.L. Caragiale
regia artistică Felix Alexa

Miercuri, 15.02, 19:00

Studio UȚU

**AMINTIRI DIN EPOCA
DE ȘCOALĂ**

de Mihaela Michailov
regia artistică Ion-Ardeal Ieremia

Duminică, 19.02, 19:00

Sala Mare

**POVEȘTEA ACELOR OAMENI
CARE ÎNTR-O SEARĂ S-AU
ADUNAT ÎN JURUL UNEI MESE**

de Radu Iacoban
regia artistică Radu Iacoban

*spectacol în deschiderea programului cultural național
„Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023”*

Luni, 20.02, 19:00

Sala 2

aTMosfera

de Anna Varsányi,
Nikola Stanišić și Andrei Ursu
regia artistică Gavriil Pinte

spectacol în cadrul proiectului Banat în Europe

Martți, 21.02, 19:00

Studio UȚU

BREAKING NEWS

scenariu de
Mihaela Lichiardopol
după I.L. Caragiale
regia artistică
Mihaela Lichiardopol

Vineri, 24.02, 19:00

Studio UȚU

ANIVERSAREA

de Jeroen van den Berg
regia artistică Traian Șoimu

Sâmbătă, 25.02, 19:00

Sala Mare

DON JUAN

scenariu de
Ion-Ardeal Ieremia,
după o idee de Max Frisch
regia artistică
Ion-Ardeal Ieremia

Duminică, 26.02, 19:00

Sala 2

ÎMBLÂNZIREA SCORPIEI

după W. Shakespeare
regia artistică Radu Iacoban

Martți / Tuesday, 28.02, 19:00

Studio UȚU

**AMINTIRI DIN EPOCA
DE ȘCOALĂ**

de Mihaela Michailov
regia artistică Ion-Ardeal Ieremia

Wednesday, 1.02, 19:00

Sala 2

A DOLL'S HOUSE, Part 2

by Lucas Hnath
directed by Radu Iacoban

Thursday, 2.02, 19:00

Main Hall

PHANTOM PAINS

by Vasili Sigarev
directed by
Ion-Ardeal Ieremia

Friday, 3.02, 19:00

Studio UȚU

MARY OF MAGDALA

theatrical vision by
Ion Jurca Rovina
a concept by Roberta Popa

Sunday, 5.02, 19:00

Main Hall

**THEY SHOOT HORSES,
DON'T THEY?**

after Horace McCoy
directed by
Mihaela Lichiardopol

Monday, 6.02, 19:00

Sala 2

aTMosphere

by Anna Varsányi,
Nikola Stanišić and Andrei Ursu
directed by Gavriil Pinte

performance included in the Banat in Europe project

Tuesday, 7.02, 19:00

Main Hall

ZORBA THE GREEK

by Nikos Kazantzakis
an original play by
Hristo Boitchev
directed by
Mihaela Lichiardopol

Miercuri, 8.02, 19:00

Sala 2

CHILDREN OF THE NIGHT

by Andrei Radu
directed by
Alexandru Weinberger-Bara

Thursday, 9.02, 19:00

Main Hall

THE LOST LETTER

by I.L. Caragiale
directed by
Ada Lupu Hausvater

Tuesday, 14.02, 19:00

Main Hall

**DON LEONIDAS AND THE
RIGHT- WING CONSPIRACY**

by I.L. Caragiale
directed by Felix Alexa

Wednesday, 15.02, 19:00

Studio UȚU

SCHOOLAGE MEMORIES

by Mihaela Michailov
directed by Ion-Ardeal Ieremia

Sunday, 19.02, 19:00

Main Hall

**THE STORY OF THOSE
PEOPLE WHO ONE EVENING
GATHERED AROUND
A TABLE**

by Radu Iacoban
directed by Radu Iacoban

performance included in the opening of the cultural national programme „Timișoara –European Capital of Culture 2023”

Monday, 20.02, 19:00

Sala 2

aTMosphere

by Anna Varsányi,
Nikola Stanišić and Andrei Ursu
directed by Gavriil Pinte

performance included in the Banat in Europe project

Tuesday, 21.02, 19:00

Studio UȚU

BREAKING NEWS

adaptation by
Mihaela Lichiardopol
after I.L. Caragiale
directed by
Mihaela Lichiardopol

Friday, 24.02, 19:00

Studio UȚU

BLOWING

by Jeroen van den Berg
directed by Traian Șoimu

Sâmbătă, 25.02, 19:00

Sala Mare

DON JUAN

scenario by Ion-Ardeal Ieremia,
upon an idea by Max Frisch
directed by Ion-Ardeal Ieremia

Sunday, 26.02, 19:00

Sala 2

TAMING OF THE SHREW

after W. Shakespeare
directed by Radu Iacoban

Tuesday, 28.02, 19:00

Studio UȚU

SCHOOLAGE MEMORIES

by Mihaela Michailov
directed by Ion-Ardeal Ieremia

Ada Hausvater, director general:

Vrem să construim o identitate teatrală europeană și o comunitate raliată în jurul creației, în jurul imaginației, în jurul valorilor și al profesionalismului

---

Ada Hausvater, general manager:

We want to build a European theatrical identity and a community gathered around creation, imagination, around values and professionalism

RO

Istoria o scrie fiecare dintre noi. În 2010, împreună cu echipa Teatrului Național, îmi imaginam cum ar fi ca Timișoara să devină epicentrul cultural al Europei, conștientă că Timișoara are toate datele pentru a fi una dintre Capitalele Europene ale Culturii cele mai relevante la nivel istoric, cultural, social, comunitar. În 2011, Teatrul Național organiza la Sala 2 prima întâlnire pe acest subiect, construind un spațiu de dialog pentru operatori culturali – instituții publice și private, instituții de învățământ, administrație locală și județeană, companii de turism și membri ai societății civile; tot atunci, am înființat Asociația Timișoara Capitală Culturală Europeană.

Acest vis a fost mai încăpățânat decât orice obstacol, și a devenit realitate. Iată-ne astăzi în Timișoara - Capitală Europeană a Culturii: Timișoara „veche” se va citi prin Timișoara „nouă”. Bagajul celular de secole, intersecția timpurilor, tradițiilor, obiceiurilor și a identităților diferite, îi aduc orașului oportunitatea unică a relansării în avangardă, în inovație pentru tinerele generații, precum și pentru toți cei creativi.

Din 2010 până azi, în 2023, Teatrul Național a făcut tot ce a putut, în limitele sale de decizie și de acțiune, pentru ca acest an să reflecte în cultură ceea ce gândim, rolul pe care îl redăm artei și, cu precădere, teatrului în evoluția noastră ca societate, capacitatea teatrului și a artei de a coagula în jurul lor energiile pozitive, creatoare, de a construi comunități bazate pe valori morale, intelectuale și spirituale înalte și de a defini în mod constructiv noțiuni importante cum ar fi individual, comunitar, responsabilitate, profesionalism, etică, asumare, evoluție, comunicare.

În parametrii acestor așteptări, am făcut tot ce a ținut de noi să gândim un program coerent, puternic, în termenii unei identități culturale și naționale asumate și integrate în identitatea culturală europeană.

Timișoara, în calitate de Capitală Europeană a Culturii, are pentru prima dată șansa de a deveni o destinație culturală europeană principală și, pentru că întregul proces este un drum cu două sensuri, Teatrul Național își propune ca prin proiectul său pentru 2023 să construiască atât o identitate teatrală europeană, cât și un nou tip de comunitate, raliată în jurul creației, în jurul imaginației și, nu în ultimul rând, în jurul valorilor și al profesionalismului.

EN

History is written by each of us. In 2010, together with the team of the National Theater, I was imagining how Timișoara could become the cultural epicenter of Europe, knowing full well that this city has all the coordinates needed to be one of the European Capitals of Culture that will be most relevant at a historical, cultural, social and community level. In 2011, the National Theater organized in Hall 2 the first meeting on the subject, constructing a space for dialogue designed for cultural operators – public and private institutions, educational institutions, local and county administration, tourism companies and members of civil society; in that same moment, we founded the Timișoara European Capital of Culture Association.

This dream has been more stubborn than any obstacle, and it has become a reality. Here we are today in Timișoara – European Capital of Culture: "the old" Timișoara will be read through the "new" Timișoara. The century old cellular baggage, the intersection of epochs, traditions, customs and different identities, bring this city the unique opportunity to relaunch itself into the avantgarde, into innovation for the younger generations, as well as for all creative people.

From 2010 until today, in 2023, the National Theater has done all it could, inside the boundaries of its capacities to make decisions and act, in order that this year it may reflect our thoughts in culture, the role we give back to art and, foremost, to theater, in our evolution as a society. The capacity of theater and art to coagulate around themselves all creative, positive energies, to build communities based on lofty moral, intellectual and spiritual values, and to define constructively such important notions as individuality, community, responsibility, professionalism, ethics, evolution, communication.

Inside the parameters of these expectations, we did all we could to think of a coherent program, a strong one, following the terms of a cultural and national identity which is accepted and acquiesced, integrated into the European cultural identity.

Timișoara, as European Capital of Culture, has for the first time the opportunity to become one of the main European cultural destinations and, because the whole process is a two-way street, the National Theater wants through its project for 2023 to build a European theatrical identity, as well as a new type of community, gathered around creation, imagination, and, last but not least, around values and professionalism.

CLASIC
CONTEMPORAN

Miercuri / Wednesday, 1.02, 19:00 | Sala 2 / Hall 2

Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show: 1h20

NORA. O CASĂ CU PĂPUȘI Partea a doua

NORA. A DOLL'S HOUSE Part 2

de / by **Lucas Hnath**

traducerea / translated in Romanian by **Radu Iacoban**

Distribuția / Cast

Nora
Torvald
Anne Marie
Emmy
Nora 2
Torvald 2
Anne Marie 2
Emmy 2
Bob
Ivar

CLAUDIA IEREMIA
ION RIZEA
MIRELA PUIA
OANA IOVIȚA
SABINE OSCHANITZKY
ANDREI CHIFU
IULIA-VICTORIA IOANA
IOANA BALINT
BOGDAN BLISTYAR
RAOUL HORN

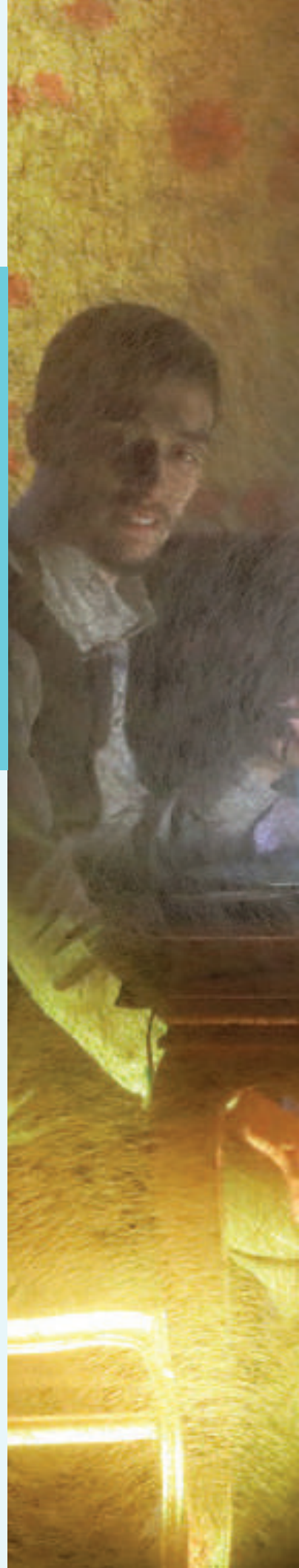
Decoruri și video design /
Set and video design
Costume / Costumes
Coregrafia / Choreography

TUDOR PRODAN
CORINA GRĂMOȘTEANU
FLAVIA GIURGIU

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY RADU IACOBAN

Regizor tehnic / Stage director
Sufleor / Prompter
Lumini / Lights operator
Sunet / Sound operators
Video / Video operator

Andreea Gecse
Judit Reinhardt
Gerhard Crăciun
Claudiu Surmei, Peter Szabo
Eugen Obrad

RADU IACOBAN, REGIZOR:

Eu o iubesc enorm pe Nora și asta mi-aș dori să simtă și publicul nostru

La Nora. O casă cu păpuși. Partea a doua ai lucrat, fel ca în cazul Poveștii acelor oameni..., pe două planuri, ai venit spre text din două direcții. Nu chiar aceleași, e drept – de data asta ai fost traducător și regizor. A existat măcar o clipă în care traducătorul, acest „apărător” al textului să intre în conflict cu regizorul – „exploatare”?

Traducătorul și regizorul n-au avut niciun fel de conflict notabil, nici în perioada premergătoare repetițiilor, nici în timpul lor. Sunt genul de regizor care încearcă să își traducă textele fix pentru a se îndrăgosti de ele și care se folosește de dragostea asta pentru a-și convinge actorii că joacă în cea mai frumoasă și mai complexă poveste din câte au existat vreodată. De fapt, această regie invizibilă este una din părțile cele mai importante etape ale repetițiilor; nu se vede munca asta, dar, de fapt, de aici începe crearea iluziei care se întâmplă pe durata spectacolului: dacă actorii nu sunt convingeți de realitatea spectacolului, eu de ce aș mai urmări povestea?

În ce fel ai abordat dinamica acestui text care, cel puțin la prima vedere, se construiește ca o suită de negocieri „unu la unu”?

Negociere e atunci când știi precis ce vrei, or în spectacolul nostru, personajele se angajează în acest proces cu așteptări despre care află ulterior că sunt false. Poziționarea greșită atrage neliniștea și tensiunea personajelor și exact acest cutremur provoacă interesul spectatorului. Mă uit la o poveste plină de situații recognoscibile, dar habar nu am care e deznodământul.

Deznodământul acestei povești pare mai degrabă catastrofal pentru Nora și Torvald, însă ei lasă impresia că sunt mai degrabă mulțumiți. Ce au pierdut și, mai ales, ce au câștigat?

Un text dramatic bun nu dă rezultatul. Nu cred că Torvald și Nora se poziționează în zona de câștig sau pierdere. Cei doi experimentează, trăiesc,

acționează în interiorul poveștii. De fapt, asta e miza spectacolului: să creeze în ochii spectatorului iluzia că orice se poate întâmpla, oricând. Nora vine cu un plan, Torvald reacționează și de acolo începe povestea. Îți poți proiecta destinele lor doar dacă ești martorul acestei întâlniri.

Spectacolul – și textul, de altfel – este perfect lizibil și în absența referinței la Nora lui Ibsen. De ce ai optat pentru o reconstituire în scenă, la propriu, a trecutului?

Aici dilema se elucidează simplu. Nora se întoarce după 15 ani, prin urmare viața nu s-a schimbat atât de mult. Da, vorbim despre experiențe personale multiple pentru fiecare personaj în parte, schimbări la nivel de percepție și stimuli culturali, dar nimic atât de semnificativ în așa fel încât spectacolul să suporte o modernizare forțată. Însă partea extrem de bizară pe care o propune autorul și care mi-a plăcut enorm din punct de vedere dramatic, e că personajele astea îmbrăcate în costume de epocă folosesc un limbaj atât de familiar. Se vorbește atât de prezent încât uiți că ce vezi e o poveste de acum o sută de ani.

Nora este liberă cu adevărat?

Nora este un om care conține în sine tot ce poate conține un om într-o viață: dorințe, visuri, neputințe, egoism, dragoste, lașitate, curaj, șarm, timiditate, inteligență și naivitate. Dacă asta înseamnă că este liberă, atunci este, dar cine poate spune cu siguranță, obiectiv, ce este cu adevărat libertatea? Eu o iubesc enorm și asta mi-aș dori să simtă și publicul nostru.

Care este punctul forte al Norei tale?

Nora pe care am imaginat-o și pe care am construit-o mai apoi împreună cu Claudia (Claudia Ieremia, n. red.) e cât se poate de umană. Miza noastră nu a fost să o catalogăm, ci să o lășăm să respire cât mai sincer în fața spectatorului.

Interviu realizat de Codruța Popov ■

RADU IACOBAN, DIRECTOR:

I love Nora enormously, and that's what I wanted our audience to feel

EN

In Nora. A doll's house. Part 2 you worked, as with The Story of Those People... on two levels, you approached the text from two directions. Not really the same, true – this time you were translator and director. Was there a moment when the translator, the "defender" of the text came into conflict with the director - "the exploiter"?

The translator and the director had no notable conflict, neither in the time before rehearsals, nor during them. I am the kind of director that tries to translate his texts in order to fall in love with them, and who uses this love to convince the actors that they are part of the most beautiful and complex story which ever was. Actually, this invisible direction is one of the most important parts of the rehearsal process; a work that cannot be seen, but that actually begins creating the illusion that takes shape during the show: if the actors are not convinced by the reality of the show, why would I even watch the story?

How did you approach the dynamic of this text which, at least at first sight, is built as a series of "one on one" negotiations?

A negotiation happens when you know precisely what you want, and in our show, the characters are engaged in this process with expectations that we later find out are false. The wrong positioning attracts the unease and tension of the characters, and precisely this earthquake provokes the interest of the spectator. I am watching a story full of recognizable situations, but have no clue as to how they will play out.

The ending of this story seems rather catastrophic for Nora and Torvald, but they leave the impression that they are rather satisfied. What did they lose, and most of all, what did they gain?

A good dramatic text does not give the result. I don't believe that Torvald and Nora are positioned in the area of gain or loss. The two experiment, live, act inside the story. Actually, this is the

purpose of the show: to create in the eyes of the spectator the illusion that anything can happen, at any time. Nora devises a plan, Torvald reacts and the story begins. You can project their destinies if you are the witness of this encounter.

The show – and the text, for that matter – is perfectly legible even in the absence of the reference to Ibsen's Nora. Why did you choose to reconstruct, literally, the past, on stage?

Here the dilemma is easily elucidated. Nora returns after 15 years, as such life has not changed that much. Yes, we are talking about multiple personal experiences for each character, changes in levels of perception and cultural stimuli, but nothing so significant that the show has to undergo a forced modernization. But the really strange thing that the author proposes, and which I liked enormously from a dramatic point of view, is that the characters dressed in period costumes use such familiar language. The talk is so of the now that you forget you are watching a story that happened one hundred years ago.

Is Nora truly free?

Nora is a person that contains within herself all that can be contained by a person during a life-time: wishes, dreams, failures, egotism, love, cowardice, courage, charm, bashfulness, intelligence and naivete. If that means that she is free, then she is, but who can truly say for sure, objectively, what freedom truly is? I love her enormously, and that's what I would like our audience to feel.

What is your Nora's strong point?

The Nora I imagined and which I later constructed together with Claudia (Claudia Ieremia, editor's note) is very human. Our goal was not to label her, but to let her breathe as honestly as possible in front of the spectator.

Interview by Codruța Popov ■

RO

Și mai spune Torvald al lui Ibsen că nimeni nu-și jertfește onoarea pentru că iubește. Și i-o spune Norei, care exact asta făcuse. Pentru el, de altfel. Cu revelația – epifania, aproape – diferenței dimensiunii morale dintre ei, singurul prieten al Norei devine ușa. Ușa care se deschide pentru ca ea să iasă definitiv din „casa de păpuși”. Aceași ușă pe care va intra, cincisprezece ani mai târziu, Nora lui Hnath.

Cu 138 de ani înainte de premiera de pe Broadway a piesei lui Lucas Hnath, premiera piesei lui Ibsen la Teatrul Regal din Copenhaga șoca teribil, aruncând mănua unei societăți bine înșurubate în valorile consfințite ale vremii. Mănua pe care dramaturgul american o ridică într-un inteligent și inspirat exercițiu de imaginație, oferind o variantă de răspuns la întrebarea pe care o lansează posterității textul predecessorului său: ce se întâmplă cu Nora după ce pleacă, lăsând în urmă copii, viața ei, totul? Hnath construiește pe arhitectura socială a sfârșitului de secol XIX, dar Nora lui stă foarte bine pe picioare chiar și în absența reperului cultural-istoric. Începute ca un inteligent (și dur, dar și plin de umor) proces de negociere, argumentele celor implicați antrenează un cutremur care – indiferent dacă e destul de puternic să le schimbe destinul sau nu – îi afectează pe toți: le fisurează măștile, persona, ceea ce arată fiecare dintre ei lumii, ceea ce își arată lor înșile și, în definitiv, ceea ce ne arată nouă.

Codruța Popov ■

EDITORIAL

EN

And Torvald's Ibsen says that no one sacrifices their honor because they are in love. He tells it to Nora, who had done exactly that. For his sake, as a matter of fact. With the revelation – the epiphany, almost – of the difference of moral dimension between them, and her only friend becomes the door. The door opens for her to forever leave the "doll house." The same door through which, fifteen years later, Hnath's Nora will enter.

138 years before the Broadway premiere of Lucas Hnath, the premiere of Ibsen's play at the Royal Theater in Copenhagen shocked terribly, throwing the gauntlet in the face of a society well anchored in the accepted values of the times. A gauntlet which the American playwright raises through an intelligent and inspired exercise in imagination, offering a possible answer to the question that the play of his predecessor had posed to posterity: what happens after Nora leaves, leaving behind her children, her life, everything? Hnath builds upon the social architecture of the end of the 19th century, but his Nora is firmly planted on her feet, even in the absence of a cultural and historical marker. Starting as an intelligent (and tough, but also humorous) process of negotiation, the arguments of those involved start an earthquake that – regardless of its potency and capability of changing destinies, or not – affects all those involved: fractures their masks, their personas, what they show to the world, what they show to themselves, and finally, what they show to us.

Codruța Popov ■

EDITORIAL

CLASIC
CONTEMPORAN

Joi / Thursday, 2.01, 19:00 | Sala Mare / Main Hall

*Spectacol recomandat persoanelor peste 16 ani / Durata spectacolului 1h
Show recommended for persons over 16 years of age / Length of the show*

DUREREA FANTOMĂ

PHANTOM PAINS

de / by **Vasili Sigarev**
traducerea / translated by **Elvira Rîmbu**

Distribuția / Cast

Dmitrii/ Dmitry
Gleb
Olga

Decoruri / Set
Costume / Costumes
Video design

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regizor tehnic / Stage director
Sufleor / Prompter
Operator lumini / Light operators
Operator sunet / Sound operator
Operator video / Video operator

BOGDAN SPIRIDON
MATEI CHIOARIU
ALINA ILEA

INOCENȚIU IEREMIA
GABRIELA STRUGARU-POPA
SEBASTIAN HAMBURGER

ION-ARDEAL IEREMIA

Cristian Stana
Judith Reinhardt
Gerhard Crăciun, Daniel Galetar
Peter Szabo
Eugen Obrad

MATEI CHIOARIU, ACTOR:

L-am mirosit din prima pe „băiețașul”
de Gleb

Cine este Gleb?

Gleb „se descurcă“, „se învârte“, le știe pe toate, dar nimic concret și până la capăt. Gleb este golanul din când în când romantic, care se simte mândru și împlinit atunci când face o glumă, cu aerul că își rupe din orgoliu pentru a coborî printre muritorii ce-l înconjoară. Nu contează că gluma e proastă, nu contează că e crudă, nu contează că adesea el e un *bully*, pentru lucrurile astea Gleb nu este suficient de matur. Totuși, Gleb are și un fel de farmec, și un fel de umor, ba uneori are și intuiție. Este un magician de mahala, te poate ține o noapte întreagă captivat de persoana lui, probabil singurul bun pe care îl deține și căruia îi acordă întreaga atenție; dar să ai grijă de portofel în preajma lui, pentru că ți-ar putea dispărea ca prin magie. Când treci de toate straturile astea, mai descoperi și că Gleb duce cu el o bucurie primară. Bucuria sinceră a omului care nu-și pierde vremea cu întrebări existențiale. Pentru el contează ce se întâmplă aici și acum. Este, probabil, un mod sănătos de-a vieții într-o lume dominată de mârșăvie.

Ce anume ți-a deschis drumul către acest personaj?

Eu m-am bucurat când regizorul spectacolului, Ion-Ardeal Ieremia, mi-a încredințat rolul ăsta. Repetițiile au fost superbe, Ion-Ardeal ne-a provocat să construim personajele căutând în propriile noastre vieți. Am început să ne amintim întâmplări, persoane, situații ce ne-ar putea ajuta și îndruma în construcția personajului. În ce mă privește, copilării în cartierul Berceni din sudul Bucureștiului, l-am mirosit din prima, cum se zice, pe „băiețușul“ Gleb, abia așteptam să îl urc pe scenă. În copilărie, aveam prieteni care mergeau la slujba de duminică a frăției penticostale din care făceau parte, ca mai apoi să dea o fugă până-n magazinul Unirea, de unde furau un papagal

(cu colivie sau nu). Se mai întâmpla să fie și câte o bătaie în plină stradă, ce bloca circulația; uneori eram spectator, dar de cele mai multe ori, nu. Adevărul e că m-am lovit de multe din universul lui Gleb... cred că favelele Braziliei nu sunt prea departe de Bercenii anilor 1990-2000... și nici de depoul lui Sigarev. Are Gleb o replică – mie mi se pare că spune foarte multe despre el: „Da' pe mine mă durea-n cot de veteranii și halucinațiile și durerile lui. Ei, și-atunci i-am dat bam, bam, bam – triplu ștecher – de l-am trimis la somn“.

Spuneai într-un interviu că pentru a putea juca anumite tipologii, trebuie să îți aperi personajele. A fost necesar să îi găsești „circumstanțe atenuante“ și lui Gleb? Ce îi justifică brutalitatea, alegerile?

Toate personajele cer asta. Te apuci de citit un rol, faci fișa personajului și începi să-l aperi cu toate argumentele posibile. Gleb este un șarlatan, o brută... unul cu care nu am vrea s-avem de-a face. Fără morală, fără conduită, fără coloană vertebrală. Un necioplit. Iar eu mă-ntreb: cum a arătat copilăria lui? Câți frați a avut? Din ce mediu social provenea? Avea ce mânca? A fost abuzat? La ce fel de abuz a fost supus?...etc. Și după ce-ți răspunzi la toate aceste-ntrebări nu-ți mai vine greu să-l aperi.

Ce te impresionează cel mai mult la personajul tău / la spectacol / la text?

„Lasă-i să zboare“. Ultima replică a lui Gleb nu este doar abandon în ghearele morții, conștiința că a ajuns într-un punct de unde nimeni nu se mai întoarce. Eu cred că prin replica asta, Gleb se purifică, înțelege și acceptă marile răspunsuri ale existenței, chiar dacă nu fusese în stare niciodată să pună întrebările. Cum s-ar zice, iată cum îi este omului dat ceea ce are nevoie, nu ceea ce cere.

Interviu realizat de Codruța Popov ■

MATEI CHIOARIU, ACTOR:

I understood at first sight that Gleb is a "hood".

EN

Who is Gleb?

Gleb "gets along", "he hustles", he knows it all, but knows nothing concrete and to the end of it. Gleb is the, sometimes romantic, hood, who feels proud and happy when he makes a joke, having the air that he is letting go of his ego to be among mere mortals. It doesn't matter that he just told a bad joke, it does not matter it is a cruel joke, does not matter that he is more often than not a bully, because Gleb is not mature enough to understand. Still, Gleb has a sort of charm, a sort of humor, and he sometimes has intuition. A slum magician, you can spend the whole night enraptured by his persona, probably the only merchandise he owns, and into which he pours all his energy; but you should be mindful of your wallet around him, because it might disappear, as if by magic. When you pass through all these layers, you discover that Gleb has within a sort of primal joy. The sincere joy of someone who does not waste time with existential questions. For him it is all about the here and now. It probably is a healthy way of living in a world dominated by perversity.

What exactly opened the path, for you, towards this character?

I was glad that the director of the show, Ion-Ardeal Ieremia entrusted me with this part. The rehearsals were superb, Ion-Ardeal challenged us to build the characters starting the search with our own personal lives. We started remembering moments, persons, situations that might help and guide us in constructing our characters. In my regard, having spent my childhood in the neighborhood of Berceni in southern Bucharest, I understood at first sight, I smelled him out, as they say, that Gleb is a "hood", and could hardly wait to get him on stage. When I was a child, I had friends that would go to Sunday mass with the Pentecostal brotherhood they were part of, and then they would go to the Unirea store and

steal a parakeet (with or without its cage). There were fights in the middle of the street sometimes and it would jam traffic; sometimes I was a mere spectator, but most of the time no. Truth is I encountered a lot of the things in Gleb's universe... I think Brazilian favelas are not that far away from the Bucharest in the years 1999-2000... and they are not far away from Sigarev's depot. Gleb has a line - I think it says a lot about him: "But I couldn't give a damn about the veteran and his hallucinations. Well, and then I hit him, bam, bam, bam - triple combo - and sent him to sleep."

You said in an interview that in order to play certain typologies, you have to defend the characters you play. Was it necessary to find "mitigating circumstances" for Gleb as well? What justifies his brutality, his choices?

All characters demand such treatment. You start reading the part, do the character sheet and start defending it with all arguments possible. Glen is a charlatan, a brute... someone we would not like to interact with. No moral, no manners, no spine. Uncouth. And I ask myself: what was his childhood like? How many brothers did he have? What sort of social environment did he come from? Did he have enough to eat? Was he abused? What kind of abuse was he subjected to? Etc. And after you answer all these questions, it's not that hard to defend the character.

What impresses you most in your character/ in the show/ in the text?

"Let them fly." Gleb's last line is not just abandonment in the talons of death, the realization that he has reached a point of no return. I think that through this line, Gleb is purified, he understands and accepts the great answers of existence, even if he was not able to ask the questions. As one says, a person gets what they need, not what they ask for.

Interview by Codruța Popov ■

RO

BIOGRAFIE

Născut în 1977 într-un oraș din Siberia, Vasili Sigarev este un dramaturg care a captat atenția internațională – cu precădere în spațiul britanic și american – cu texte ca Plasticine (cu care a câștigat, de altfel, premiul pentru cel mai promițător dramaturg conferit de prestigioasa publicație londoneză Evening Star), Ladybird sau Black Milk; este, de asemenea, multi-premiat în Europa și în Statele Unite, atât pentru piesele sale de teatru, cât și pentru filmele pe care le-a realizat. Deși Vasili Sigarev, vorbind despre piesele și filmele lui, afirmă că nu este „nici filosof, nici politician, ci doar un povestitor”, teatrul și viața lui sunt profund marcate de un militantism activ pentru democrație și de o sensibilitate acută față de o lume însingurată, abrutizată de sărăcie, de lipsa educației și a orizontului. Această onestitate față de sine ca om și creator, a dus în 2021 la arestarea și încarcerarea lui Vasili Sigarev, în cadrul protestelor împotriva regimului de la Kremlin. Codruța Popov ■

EN

BIOGRAPHY

Born in 1977 in a town in Siberia, Vasily Sigarev is a playwright that has garnered international attention – especially in America and Great Britain – with plays like *Plasticine* (with which he won the prize for most promising playwright offered by the prestigious London publication *Evening Star*), *Ladybird* or *Black Milk*; he was also awarded multiple awards in Europe and the United States, for his plays but also for his movies. Although Vasily Sigarev, speaking about his plays and movies, asserts that he is “neither philosopher, nor politician, but a mere storyteller,” theater and his life are profoundly marked by an active militancy for democracy and by an acute sensibility towards a world that is estranged, brutalized by poverty, lack of education and prospects. This honesty towards himself as person and creator has led, in 2021, to his arrest and incarceration, during the protests against the Kremlin regime.

Codruța Popov ■

Vineri /Friday, 03.02, 19:00 | Studio UȚU

Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show: 1h

MARIA DIN MAGDALA

MARY OF MAGDALA

viziune teatrală de / theatrical vision by
Ion Jurca Rovina

PREMIERĂ / OPENING NIGHT

Distribuția / Cast

cu/with

ROBERTA POPA

UN CONCEPT DE / CONCEPT BY ROBERTA POPA

Scenografia / Set

DOROTHEA IORDĂNESCU

Picturi / Paintings

GHEORGHE FIKL

Muzica / Music

ART GOTIC

Light design

COSTINEL ASPROIU

Coordonator / Project coordinator

ȘTEFAN IORDĂNESCU

CHIC
by VALI CIOBAN
since 1991

RO

ION JURCA ROVINA, DRAMATURG:

Cu teatrul am ieșit
în libertate, în lume

Domnule Jurca Rovina, este Maria din Magdala un text exclusiv religios?

Exclusiv religios? Nicidecum: folosind mai mult decât ca pretext o explorare evanghelică, textul își asumă, cred eu, o incursiune întru definirea, cu efect contingent, prin irealul mistic, a ființei feminine. Textul este o monodramă cu Maria din Magdala, personajul ei fiind transfigurat într-o viziune teatrală. O posibilă voce a Mariei după Înviere, care, în marginalizarea ei, rememorează, în replică, propriul ei parcurs dramatic dinspre o ființare abisală spre înalta spiritualizare a învățaturii lui Iisus. Maria se arată a fi femeia reală, în dialog și sub pavăza omului Iisus, căruia îi descoperă ea însăși transcenderea mistică. În monologul ei extins prin adresări către apostoli și prin evocări ale interpelărilor și dialogurilor susținute de către Învățător în apărarea ei, Maria interiorizează, treptat, nu doar Golgota celui crucificat, ci și propria Golgotă, parcursă spre o așa-zisă înviere a iubirii.

Bună parte a textelor pe care le-am citit din creația dumneavoastră au ca personaj – nu întotdeauna numit, dar mereu prezent – iubirea. Care este povestea iubirii personajului pe care l-ați creat?

Eu? Parcă mi-ați fi întins o capcană în scenă. Eu am descoperit personajul. Când am publicat piesa, în 2017, încă nu se vorbea de „sfânta Maria Magdalena”, „asemenea apostolilor”. Să fi avut eu oare o premoniție? Confundată cu o prostituată, ea nu era nici adultera pe care, însoțit de Maria, Iisus o apărase de lapidarea cu pietre. Regretabilă umbră așternută, în chip dubios și derizoriu, peste femeia căreia Iisus i s-a arătat la Înviere. Confuzia să fi venit oare de la femeia din care Iisus avea să scoată cei șapte diavoli? Femeia care, îngenunchată, unge cu mir și șterge cu pletele ei picioarele Învățătorului care îi spune: „Femeie, iertate sunt păcatele tale”? De aici, Maria Magdalena avea să se elibereze de ea însăși și să-l urmeze; de aici, ea devine creația lui Iisus. După cum ea le reamintește apostolilor, „femeia însoțitoare, cum am ajuns să fiu numită, poate fi între voi la înălțimea minții și a viziunii lui”... Or, revelatoare este și intervenția lui Levi: „a iubit-o pe ea mai mult decât pe noi”. Povestea iubirii, cu cele două fețe ale personajului: iubirile din prima parte a vieții, de care ea însăși, în text, ca într-o spovedanie, se dezice. Și iubirea însoțitoare Maria din Magdala, în sfârșit, reconsiderată „asemenea apostolilor”: „Iubirea zidește”. Nu mai zidiți femeia! / Iubirea ne învie în viață / cu El am înviat.

Ar putea, sau v-ați dori ca Maria să fie o femeie a secolului al XXI – lea? Ce ar fi diferit, dacă ar fi ceva diferit?

Emblematic, Maria din Magdala străbate altfel veacul acesta cu început atât de contorsionat. Tocmai de aceea, avem nevoie de reconsiderări în termeni

veridici. Mă provocați cu întrebarea. Cum să nu fie Maria și în acest secol?! Ființa femeii își perpetuează mirajul. Nu despre faptul că iubirea e cea care ne învie în viață vorbeam? Cât e înviere și apoi cât e dramă? Am regăsit-o de câteva ori în prima ipostază. Dar Doamne, cred că până la urmă mi-ai dat însoțitoarea pe viață. Am eu undeva un titlu: Libertatea e femeie. Știa Mântuitorul de ce iartă păcatele Mariei din Magdala.

Textul dumneavoastră glisează permanent între poetic și teatral. De ce?

Nu neapărat programatic a apărut această glisare, ci mai degrabă, din nevoia de a obține o anumită stare în rostirea monologului. Conflictuală în vorbirea ei către apostoli, precum într-un dialog teatral, transpusă în adresările ei către Iisus sau în dedublarea cu ea însăși, personajul Maria intră adesea în transă, de la exaltare la extaz. Cum aș fi putut atinge decât într-un registru poetic o atare pulsație interioară? Mai mult decât o simplă infuzie lirică, eu cred că versul, prin rostirea lui, o ajută pe Maria să treacă în transcendere dinspre suferință spre evanghelia iubirii. Adică, personajul Maria din Magdala în viziune teatrală – dacă îmi dați voie – pe scenă. Harul rostirii revine interpretei, în cazul nostru, Roberta Popa.

Ce vă este mai aproape – teatrul, romanul, poezia sau analiza teatrală?

Ați schimbat personajul. Ca să rămânem pe scenă. Romanul mi-a fost aproape, platoșă să-mi pot defini un drum în viață. Fără să abdic, i-am respectat, cu propriile invenții, arhitectura, fiindu-mi ca o casă în care pot locui și astăzi, cu ferestrele deschise. Poezia m-a ținut cu mine, chiar și atunci când, cenzurată, mi-a fost trimisă în sertar. Și mă ține, nu mă părăsește, după câte vedeți, nici pe scenă. Teatrul, sigur, cu teatrul am ieșit în libertate, în lume. Exteriorizat, cu viziuni, iertați-mi exaltarea, în omenire. De piesa de teatru m-am prins după '89, și mă țin eu de el, cât mai aproape. Iar în ce privește analiza teatrală – bine zis – în cronicile mele am fost într-adevăr aproape de scenă, punctual, fără sfătuirii și inventate atacuri.

Aveți o carieră de jurnalist teatral care se întinde pe mai multe decenii. Cum vă simțiți de cealaltă parte a rampei?

Cinci decenii în umbra scenei, ca să-mi citez titlul primei cărți de cronici. Altfel, privitor ca la teatru, dar părăsind scena lumii, fascinat de lumea scenei, confundându-mă adesea cu mirajul ei. Cu iubire pentru actori, pe care nu i-am trecut niciodată în paranteză, dar vrând, nevrând, spectator cu pixul, fără să omit din echipă vreun nume. Ce să mai zic, fericită lumea e, nemuritor teatrul. Fericit și eu că nedespărțit i-am fost și i-am rămas atât de aproape Teatrului Național „Mihai Eminescu”, căruia îi aduc mulțumiri că mă regăsesc și azi, în sală și pe scenă, – actor cu scrisul, în echipă. Interviu realizat de Codruța Popov ■

ION JURCA ROVINA, PLAYWRIGHT:

With theater I exited into freedom,
into the world

Mister Jurca Rovina, is Maria of Magdala an exclusively religious text?

Exclusively religious? Not at all: using more than pretext an evangelical exploration, the text takes upon itself, I believe, an incursion into the definition, with a contingency effect, through mystical irdality, of the female being. The text is a one-woman show with Mary of Magdala, her character being transfigured into a theatrical vision. A possible voice of Mary after the Resurrection, which, in her marginalization, remembers, as a retort, her own dramatic journey from abysmal being into the high spirituality of the teachings of Jesus. Mary shows herself to be a real woman, in dialogue and under the protection of the human Jesus, in which she discovers mystical transcendence. In her extended monologue towards the apostles and through evocations of the asides and dialogues the Teacher held in her defense, Mary slowly holds within herself, not only the Golgotha of the crucified, but her own Golgotha, traveled through a so-called resurrection of love.

A large part of your texts that I have read have as character – not always named, but always present – Love. What is the story of the love of the character you have created?

I? It's like you set up a trap for me on stage. I have discovered the character. When I published the play, in 2017, there was no talk of "holy Mary Magdalene", "equal to the apostles." Was it a premonition on my behalf? Confused with a prostitute, she was neither the adulteress who, together with Mary, Jesus defended from lapidation. A regrettable shadow set, in a dubious and ridiculous way, over the woman whom Jesus showed himself to at the Resurrection. Could the confusion have arisen from the woman from which Jesus exorcised seven devils? The woman which, kneeling, anoints with myrrh and wipes with her own locks the feet of the Teacher who tells her: "Are your sins forgiven, woman?" Hence, Mary Magdalene would free herself from her own constraints and follow him; from then on she becomes Jesus's creation. As she reminds the apostles, "the accompanying woman, as I became called, can be in your midst at the same height of his mind and vision..." Levi's intervention is also revealing: "he loved her more than us." The story of love, with the two sides of the character: the loves of the first part of her life, which she herself, in the text, as in a confession, renounces. And the loves of the chaperone Mary of Magdala, finally, reconsidered "as the apostles do:" "Love builds. Do no build walls around woman./ Love resurrects us in life/ as He himself has risen."

Could, would you wish that Mary were a woman of the 21st century? What would be different, if anything?

Emblematically, Mary of Magdala travels differently through this century with such a contorted beginning. That is why we need to reconsider things using proper terms. This is a challenging question!

How could Mary not be of this century?! The being of woman keeps perpetuating its mirage. Wasn't I talking about the love that resurrects us to life? How much is resurrection and how much is drama? I found it a couple of times in the first instance. But God, I think that finally you have given me a chaperone for life. I have a title: Freedom is woman. The Savior knew why he was forgiving the sins of Mary of Magdala.

Your text slides constantly between the poetic and the theatrical. Why?

This sliding is not necessarily programmatic, but rather it comes from the need to obtain a certain state while speaking the monologue. Conflictual while talking to the apostles, as in a theatrical dialogue, transfixed in her addressing Jesus or in the doubling of herself, the character of Mary enters often into a trance. How could I attain such an inner pulse without using a poetic register? More than a lyrical infusion, I believe that verse, when spoken, helps Mary transcend from suffering to the gospel of love. Meaning the character Mary of Magdala in a theatrical vision – if you permit – on stage. The gift of speaking belongs to the actress, in our case, Roberta Popa.

What is closer to you – theater, the novel, poetry or theatrical analysis?

You changed character. Let's stick to the stage. The novel was close to me, a shield that helped me define a path in life. Without abdicating, I respected, with my own inventions, its architecture, it being like a home to me, in which I can reside even today, with open windows. Poetry kept with me, even when, censured, it was sent to the drawer. And it keeps to me still, it does not leave me, as you can see, not even on stage. Theater, of course, with theater I exited into freedom, into the world. Externalized, with visions, forgive my exaltation, into humanity. I kept to writing theater after '89, and I keep onto the theater, as close as possible. In regards to theatrical analysis – well put – my reviews were indeed close to the stage, on point, without advice or invented attacks.

You have a career as a theatrical journalist that stretches over many decades. How do you feel while being on the other side of the spotlight?

Five decades in the shadow of the stage, to quote my first book of reviews. On the other hand, as theater goer, but leaving the world stage, fascinated by the world of the stage, sometimes forgetting myself in its mirage. With love for actors, which I never put into brackets, but willy nilly, I was a spectator armed with a pen in hand, though I never omitted a name. What can I say, the world is happy, theater is immortal. Happy am I that I never parted from it, and stayed so close to the "Mihai Eminescu" National Theater, to which I bring thanks for being here today, in the room and on stage – acting as a writer, part of the team.

Interview by Codruța Popov ■

RO

PORTRET

Ion Jurca Rovina este cunoscut în egală măsură ca prozator, poet și dramaturg, cât și ca ziarist, fiind un nume legat indisolubil de viața literară a Timișoarei. S-a impus cu precădere în spațiul criticii de teatru – de altfel, a publicat două cărți de analiză de spectacol și este colaborator de peste două decenii al celei mai longevive reviste de teatru din România, Teatrul Azi – având o abordare implicată, în strânsă legătură cu propria sa experiență de creator de text pentru teatru. De aproape cinci decenii, Ion Jurca Rovina își trasează, consecvent și conștiincios, propriile jaloane în cultura timișoreană care se conturează, astfel, și în funcție de romane cum ar fi **Fericiți când renaștem**, **Noua promisiune**, **Călătorie spre dragoste**, **Cine rămâne treaz**. Ion Jurca Rovina este, de asemenea, autor al mai multor volume de poezie și proză scurtă. Teatrul românesc numără în „bagajul” numeroase piese de teatru semnate de scriitorul și dramaturgul timișorean, dintre care amintim doar câteva: **Piscina**, **Fiii vameșului**, **Atacul bacantelor**, **Noapți fără heruvim** sau **Eșarfa Isadorei**, aceasta din urmă fiind montată la Teatrul Național din Timișoara cu titlul **Noapți cu Isadora**.
Codruța Popov ■

EN

PORTRAIT

Ion Jurca Rovina is known equally as a prose writer, a poet and a playwright, as well as a journalist, being forever linked with the literary life of Timișoara. He made his mark especially inside the space of theater criticism – he also published two books of theater show analysis and is a two decade long collaborator of the most long lasting theater magazine in Romania, *Theater Today* – being very involved, in close connection with his own experience as a creator of texts for the theater. For almost five decades now, Ion Jurca Rovina has managed, with conscientiousness and consistency, to set his own markers in the culture of Timișoara, which is thus brought into focus in such novels as **Happy when reborn, The New Promise, Journey through Love, Who remains awake**. Ion Jurca Rovina is, also, the author of many volumes of poetry and short stories. Romanian theater counts inside its "baggage" numerous plays authored by the writer and playwright from Timișoara, naming just a few: **The Swimming Pool, Sons of the Border Guard, The Attack of the Bacchanal, Nights without a cherub or the Scarf of Isadora**, the latter being staged at the National Theater under the title **Nights with Isadora**.
Codruța Popov ■

CLASIC
CONTEMPORAN

Duminică / Sunday, 5.02, 19:00 | Sala Mare / Main Hall

*Spectacol recomandat persoanelor peste 16 ani / Durata spectacolului 1h50
Show recommended for persons over 16 years of age / Length of the show 1h50*

ȘI CAII SE ÎMPUȘCĂ, NU-I AȘA?

THEY SHOOT HORSES, DON'T THEY?

după / after **Horace McCoy**
scenariu de / scenario by **Mihaela Lichiardopol**

Distribuția / Cast

Robert Syverten
Gloria Betty
Rocky Gravo
Dna Layden
James Bates
Ruby Bates
Boris Petrenko
Jackie Miller
Pedro Ortega
Lilian Bacon
Guy Duke
Rosemary Loftus
Vee Lovell
Mary Hawley
Judecătorul / Judge
Dna Higby / Ms Higby
Avocata apărării, Ms Maxwell
Percuționistul / The Percussionist

Adaptare text / Adaptation by
Scenografia / Set and costumes
Coregrafia / Choreography
Light design

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

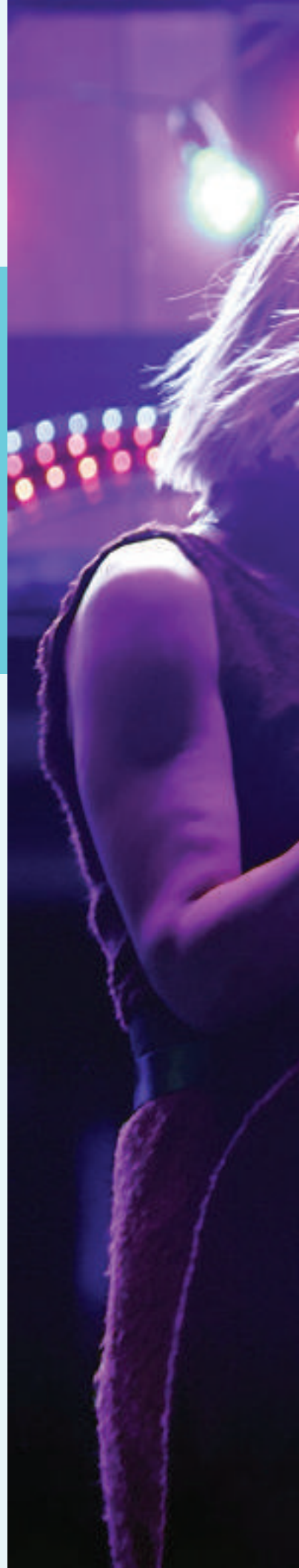
Regia tehnică / Stage director
Sufleor / Prompter
Operare lumini / Lights operators
Operare sunet / Sound operator

CĂTĂLIN URSU
ALINA ILEA
BOGDAN SPIRIDON
ANA MARIA COJOCARU
IONUȚ IOVA
IULIANA CRĂESCU
KOSTA TOVARNISKY
ROBERTA POPA
CRISTIAN SZEKERES
CRISTINA KÖNIG
RAUL LĂZĂRESCU
DANIELA BOSTAN
ALEXANDRU PÎNTEA
LAURA AVARVARI
ALECU REUS
MĂLINA PETRE
ANA MARIA PANDELE ANDONE
FLAVIUS RETEA

GEANINA JINARU-DOBOȘ
GETA MEDINSKI
BACZÓ TÜNDE
FLORIAN PUTERE

MIHAELA LICHARDOPOL

Cristian Stana
Judit Reinhardt
Gerhard Crăciun, Adrian Stănescu
Peter Szabo, Eugen Obrad

ALINA ILEA, ACTRIȚĂ:

Marea problemă a Gloriei este că are reflexe proaste

ALINA ILEA, ACTRESS:

Gloria's biggest problem is that she has bad reflexes

RO

De fapt, ce vrea Gloria?

Ce-și dorește Gloria e să fie iubită. Atât. Iubirea ar fi reaprins speranța. Și se luptă până la final pentru ea. Din nefericire, nimeni nu „vede”. Cei din concurs o văd ca aducătoare de probleme, doamna Layden o consideră încrâncenată, rea și periculoasă, pentru Rocky e doar o marfă, iar Robert o vede ca pe o cauză pierdută. Dar marea problemă a Gloriei este că are reflexe proaste. Nu are exercițiul iubirii. De câte ori primește un semn de afecțiune sau de grijă, reacționează îndepărtându-se sau refuzându-l, uneori agresiv. Ea, în mod profund, inconștient, este convinsă că nu merită să fie iubită. Așa că rămâne cu singurul ei punct de punct de sprijin: pistolul pe care îl poartă tot timpul la ea. Ca în război, pistolul e pastila ei de cianură. Când nu mai vede nici o soluție, moartea devine sigura scăpare, singura ieșire.

Cum a fost prima ta întâlnire cu personajul?

Prima mea întâlnire cu Gloria nu a fost acum. A fost în adolescență, când am văzut celebrul film al lui Sydney Pollack. Mi-au rămas adânc întipărite în memorie imaginile cu dansatorii epuizați, cărându-se unii pe ceilalți în timpul dansului, dar și imaginea de final cu Gloria și Robert, doi oameni scufundați în deznădejde. Așa că prima întâlnire cu Gloria, ca personaj al meu – iar întâlnirea dintre un actor și personajul lui este ceva foarte intim, foarte personal – a fost încărcată emoțional, ciudată, m-a făcut să mă simt foarte responsabilă.

E un personaj dificil, complex. Cum l-ai construit?

Provocarea pentru mine a fost să înțeleg ce-și dorește Gloria, de fapt; de ce spune ceea ce spune și de ce acționează așa cum acționează. Și, bineînțeles, dacă o poveste ca a Gloriei poate fi o oglindă pentru oamenii de azi.

Interviu realizat de Codruța Popov ■

EN

What does Gloria actually want?

Gloria wants to be loved. That's it. Love would have rekindled hope. And she fights to the end for it. Unfortunately, no one "sees" her. Those involved in the contest see her as a troublemaker, Mrs. Layden thinks she is bitter, mean and dangerous, to Rocky she is just merchandise, and Robert sees her as a lost cause. But Gloria's biggest problem is that she has bad reflexes. She does not know how to love. Every time she receives affection or concern, she reacts by retreat or refusal, sometimes even aggressively. So she is stuck with her only crutch: the gun she always keeps on her person. As in war, the gun is her cyanide pill. When she sees no other way out, death becomes the only escape, the only exit.

How was your first meeting with the character of Gloria?

My first meeting with Gloria happened a while back. While I was a teen, and I saw the famous Sydney Pollack movie. It remained deeply ingrained in my memory – the images of the exhausted dancers, carrying each other while dancing, but also the final image with Gloria and Robert, two people sunk into despair. So my first meeting with Gloria, the character I play – and the meeting between character and actor is something quite intimate – was emotionally charged, weird, it made me feel very responsible.

It is a difficult, complex character. How did you build it?

The challenge for me was to understand what Gloria actually wants; why does she say the things she says and why does she act the way she acts. And, of course, if a story as Gloria's can still be a mirror for people of today. Interview by Codruța Popov ■

RO

Și cail se împușcă, nu-i așa? e una dintre cele mai cunoscute povești despre „un el și o ea” și probabil cea mai atipică. Nu este o poveste de dragoste, deși legătura dintre destinele celor doi protagoniști se dovedește a fi profundă într-un mod surprinzător și irevocabil. Întâlnirea dintre Gloria Beatty și Robert Syverten este și o juxtapunere a două moduri diametral opuse de a ființa. Sens și lipsă de sens. Speranță și renunțare. Optimismul care-și caută mereu soluțiile, indiferent de consecințe, și oboseala de a fi („sătulă de viață, îngrozită de moarte” este refrenul recurent ce dezvăluie pura disperare din care e țesut întregul univers al Gloriei). Zguduitor de actuală și azi, **Și cail se împușcă, nu-i așa?** poate fi citită ca o revizitare a interogației shakespeariene To be or not to be față în față cu instinctul primar de supraviețuire. Pentru că întregul maraton de dans la care participă Gloria și Robert este o luptă pentru a supraviețui. Întreaga existență umană se înscrie metaforic în universul închis al sălii de dans improvizate: spectatori și spectacol – pentru că ce altceva sunt participanții care acceptă umilirea până la dezumanizare în numele show-ului? **Și cail se împușcă, nu-i așa?** dezvăluie viața între ratare și succes ca o competiție absurdă și dezumanizantă, un cumul brutal de momente-limită – adesea prefabricate în numele ratingului – în care granițele umanului se cer redefinite continuu.

Geanina Jinaru-Doboș ■

EDITORIAL

EN**EDITORIAL**

They shoot horses, don't they? is one of the most well known stories about "him and her" and probably the most atypical. It is not a love story, although the link between the destinies of the two protagonists proves to be profound in a surprising and irrevocable way. The meeting between Gloria Beatty and Rober Syverten is also a juxtaposition of two diametrically opposed ways of being. Meaning and lack of meaning. Hope and renunciation. Optimism that always looks for solutions, regardless of consequences, and the fatigue of being ("sick of life, terrified by death" is the recurring refrain that reveals the pure despair out of which Gloria's universe is made up of). Shockingly actual even today, They shoot horses, don't they? can be interpreted as a revisiting of the Shakespearean To be or not to be faced with the primal instinct of survival. Because the whole dance marathon that Gloria and Robert take part in is a fight for survival. The whole of human existence can be metaphorically inscribed inside the closed off universe of the improvised dance hall: audience and show – for what other are the participants that accept to be humiliated into dehumanization for the sake of the show?

They shoot horses, don't they? reveals life between failure and success as an absurd and dehumanizing competition, a brutal collection of liminal moments – sometimes pre-packaged for the sake of ratings – in which the borders of humanity need to be constantly re-drawn.

Geanina Jinaru-Doboş ■

Luni / Monday, 6.02, 20.02, 19:00 | Sala 2 / Hall 2

Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show: 1h30

Spectacol cu supratitrare în limba engleză / English subtitles

aTMosfera

de / by **Ana Varsányi, Nikola Stanišić, Andrei Ursu**
traducerea din limba maghiară / translated from Hungarian by **Magdalena Sütö-Udvári**
traducerea din limba sârbă / translated from Serbian by **Mața Andreici**
traducerea în limba engleză / translated in English by **Andrei Ursu**

Distribuția / Cast

Angelina-Pelegrina

ANA MARIA COJOCARU

Actul 1 – Szeged
Femeia / The Woman
Bărbatul / The Man

ANNAMÁRIA SZILÁGYI
TAMÁS RÉTFALVI

Actul 2 – Cameleonii / Chameleons
Bunica / The Grandmother
Nepoata / The Niece

MONIKA BOLDOVINA BUGLE
TAMARA TAMČI TOSKIĆ

Actul 3 – Bardo
Bătrânul / The Oldman
Tânărul / The Young

DORU IOSIF
BOGDAN SPIRIDON

Scenografia / Set
Muzica / Music
Versurile cântecelor / Lyrics

ROXANA IONESCU
HOREA CRIȘOVAN
GAVRIIL PINTE

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY **GAVRIIL PINTE**

Regizor tehnic / Stage director Cristian Stana
Operator lumini / Lights operator Alexandru Stănescu
Operator supratitrare / Subtitles operator Claudiu Surmei

Proiectul Vocile orașului - Banat în Europe face parte din Programul Cultural „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii” și este finanțat de Municipiul Timișoara prin Centrul de Proiecte.

Finanțat de
Municipiul Timișoara
prin Centrul de Proiecte

GAVRIIL PINTE, REGIZOR:

Imaginarul, fie el și fragmentar, poate fi mai puternic decât puternica realitate

Între 3 și 8 octombrie, ai coordonat atelierul de dramaturgie Banat în Europe. Ai lucrat o săptămână cu trei oameni pe care nu îi mai întâlnești până atunci, din țări diferite, care vorbeau limbi diferite, de vârste și cu experiențe de viață diferite. La prima vedere - nimic în comun. Cum a fost pentru tine această experiență?

A fost asemănător cu experiența unui fântânar, un fântânar chemat să găsească apă într-un ținut mai neumblat, să sape o fântână și nu orice fel de fântână, ci o fântână cu trei izvoare. M-am însoțit mai mereu de îndemnul poetului: „Sapă, frate, sapă, sapă, / până când vei da de apă.”

Mediator? Unificator? Îndrumător? - Care consideri că a fost poziția ta în interiorul grupului vostru de lucru?

Am fost câte ceva din fiecare. Dar mai cu seamă cred că am fost un provocator, am provocat cele trei izvoare să curgă (asta n-a fost prea greu), dar să-și adune apele (diferite) în aceeași fântână, confluențe. Am provocat trei povești diferite, care au câteva elemente comune. E lesne de înțeles că a fost o experiență inedită. Numai că am trecut grabnic peste ineditul faptului și am căutat să ne cunoaștem cât de cât și să lucrăm împreună. Am vrut să surprind trei stări de spirit ale unor artiști care trăiesc în țări/culturi diferite, vecine, cu unele lucruri similare, dar țări/culturi, totuși, destul de diferite. Am căutat să înțelegem asemănările și deosebirile dintre noi. Ne-am întrebat ce ne leagă și ce ne desparte? Cert e că, dincolo de diferențe, pe noi, colaboratorii acestui proiect tri-lingv, ne leagă un limbaj comun, universal, cel al teatrului. Până la urmă a fost, cred că pentru fiecare dintre noi, o frumoasă întâlnire.

Dramaturgic, proiectul Banat în Europe funcționează invers, într-un fel, dinspre schița de spectacol înspre text. Acest drum întors nu e foarte obișnuit și, presupun, nici foarte simplu pentru un regizor, dar așa a trebuit să lucrezi cu Anna, Nikola și Andrei. În ce măsură acest aspect a reprezentat un impediment sau, dimpotrivă, o șansă?

Aș putea zice că șansa stă tocmai în această dificul-

tate a drumului străbătut invers. Ar fi fost mai prudent, mai simplu și mai comod să vin cu „fântâna” de-acasă, să canalizez izvoarele către o construcție pre-existentă. Dar am considerat că e mai frumos (și pentru mine și pentru cei trei scriitori) să risc(ăm), să (ne) căutăm împreună. Așa am ajuns să scriu (și eu) pentru spectacol un cântec, și-n cântec zic: „Dacă nu ne rățăm, / Măcar unii dintre noi, / Atunci cine va ajunge / Să găsească drumuri noi?/. Așadar, n-am venit cu o fântână dinainte făcută, ci numai cu o schiță, cu un gând de fântână. Mi s-a părut binevenit ca cei trei dramaturgi să-și poată pune amprenta personală asupra scriiturii spectacolului.

Cum ai abordat - ca regizor, ca intelectual - proiectul Banat în Europe?

Banat în Europe? Banatul este o realitate geografică, are un trecut istoric. În prezent, este proiecția unui imaginar colectiv fragmentar. Dar imaginarul, fie el și fragmentar, poate fi mai puternic decât puternica realitate.

În primul rând, am crezut și continui să cred că proiectul este unul inedit și extrem de valoros. Dar asta ne obligă. Dacă nu vom face un spectacol pe măsura proiectului, mai bun decât proiectul - putem compromite ideea care stă la baza lui. Pe parcursul lucrului, eu, fântânarul, m-am sprijinit și-n continuare mă sprijin pe gândurile poetului: „Sapă numai, sapă, sapă, / până dai de stele-n apă.”¹

Cum definești, din această perspectivă, spectacolul pe care îl montezi la Teatrul Național din Timișoara?

Am plecat de la faptul că oamenii circulă mult în zona Banatului istoric, trec frecvent frontierele dintr-o parte în alta. Oamenii umblă, se întâlnesc, se găsesc și, uneori, se regăsesc (că lumea asta mare-i mică). „Întâlniri” sau „Regăsiri” ar putea fi subtitluri ale spectacolului. În sine, spectacolul este o căutare. Peregrinări în căutarea Banatului, în căutarea celui-lalt și în căutarea de sine. Cântecul meu mai zice că „mai întotdeauna drumul, / Drumul pe care-l umblăm, / E, de fapt, un drum pe care / Noi pe noi ne căutăm”. **Interviu realizat de Codruța Popov** ■

¹ Lucian Blaga, Sapă, frate, sapă, sapă

GAVRIIL PINTE, DIRECTOR:

The imaginary, even if it is fragmentary, can be stronger than the strongest reality

Between the 3rd and the 8th of October, you coordinated the playwriting workshop Banat in Europe. You worked for one week with three people who you had not met before, coming from different countries, speaking different languages, having different ages and life experiences. At first sight, having nothing in common. How was this experience for you?

It was like that of a well digger, one that is invited to come and find water in a territory that is quite unknown, to dig a well there, and not a normal type of well, but a well with three well-springs. I was accompanied by the poet's words: "Dig, brother, dig and dig/ Until you hit water."

Mediator? Unifier? Guide? What do you think was your position inside the work group?

A little bit of everything. But most of all I think I was someone who provoked, making the three springs flow (which was not that hard), but also to gather their (different) waters in the same well, and be confluent. I provoked three different stories, that have some common elements. It's not difficult to understand that it was a special experience. But we had to move quickly past the special side of the experience and tried to know each other somewhat and work together. I wanted to capture three states of mind of artists who live in different cultures and countries, which are neighbors, which have similarities, but that are countries/ cultures, that are still quite different from one another. We tried to understand the similarities and the differences between us. We asked ourselves what brings us together and what sets us apart? What is certain is that, besides the differences, we, the collaborators of this three language project, are bound by a common universal language, that of the theater. All in all, I think it was a beautiful encounter for all of us.

Dramaturgically, the project Banat in Europe functions backwards, somehow, starting with the sketch of the show and leading into the text. This backwards path is not very common and, I think, not very easy for a director, but this is how you had to work with Anna, Nikola and Andrei. How much was this an impediment, or, quite the contrary, an opportunity?

I could say that the opportunity was to be found in this difficulty of a road taken backwards. It would

have been more prudent, simpler and more comfortable to come with my "well" from home, to channel the springs towards a pre-existing structure. But I felt that it is much more beautiful (for me as well as for the three writers) to risk, searching for ourselves together. It's how I also ended up writing a song for the show, in which the following appears: "If we shall not get lost/ At least some of us/ Then who will be able/ To discover new roads?/". Therefore, I did not come with a ready made well, just with a sketch, the idea of a well. I thought it auspicious for the three playwrights to be able to leave their own prints on the writing of the show.

How did you approach - as a director, as an intellectual - the project Banat in Europe?

Banat in Europe? The Banat is a geographical reality, it has a past molded by history. In the present, it projects a fragmented collective imaginary identity. But the imaginary, albeit fragmentary, can be stronger than the strongest reality.

First of all, I believed and continue to believe that the project is special and extremely valuable. But this also represents a responsibility for us. If we will not make a show to match the dimension of the project, better than the project - we could end up compromising the idea that is the seed of said project. Over the course of the work, I, the well digger, have relied, and continue to rely on the thoughts of the poet: "Dig, keep digging, dig/ ,til you see stars in water."¹

How would you define, from this perspective, the show you are directing at the National Theater in Timișoara?

I started from the fact that people move a lot inside the area of the historic Banat, the cross borders frequently from one side to the other. People move, meet, find each other and, sometimes, re-discover others (because this big world of ours is quite small). "Encounters" or "Re-discoveries" could be under titles for this show. In itself, the show is a search. Pilgrimages towards searching the Banat, searching the other, searching oneself. My song also says that "always the road,/The road we walk,/ Is, actually a road that/ We are on, trying to find ourselves."

Interview by Codruța Popov ■

¹ Lucian Blaga, Sapă, frate, sapă, sapă (Dig brother, dig, dig)

Călătoria

Istoria Banatului se deapănă sub influența propriului său geniu loci. Spiritul locului – cum s-ar zice; energia lui protectoare intermediază între mundan și inefabil, înnoadă capetele unor fire care, singure, n-ar putea să alcătuiască un desen unic din destine împrăștiate în spațiu și în timp. Cumva, pare că, așa cum spune și legenda, „magia” funcționează doar între granițele sale. Dar care sunt aceste granițe? Se suprapun și nu prea pe cele puse de om, dar se lasă modelate de natură. Așa că Banatul se întinde, fără grabă, liniștit – mângâiat de apele Tisei, Dunării și Mureșului, sprijinit de Carpați – fără ca acestui geniu loci să îi pese că istoria i-a împărțit spațiul vital între trei țări. De la Szeged la Timișoara, de la Timișoara la Vrșac și de la Vrșac la Szeged se întind povești ca niște drumuri, într-o călătorie care curge neabătut undeva, în subconștientul locului și al oamenilor lui. Acesta este rostul melodiei în canon care este aTMosfera, o călătorie care urmează o altfel de hartă, cu altfel de indicatoare și cu altfel de stații. Trei istorii de viață: fiecare cu vocea ei, intrând succesiv în poveste, repetă același desen melodic. Cunoștințele întâmplătoare din toaleta gării din Szeged, bătrânul și tânărul din stația de autobuz de la periferia Timișoarei, bunica și nepoata din Vrșac creează, împreună, o polifonie de o sfâșietoare armonie pentru că, nu-i așa, iubirea și pierderea dor la fel și în ungurește, și în românește, și în sârbește. **Codruța Popov** ■

EN

The Journey

The history of the Banat is told under the influence of its own genius loci. The spirit of the place – as one says; its protective energy intermediates between the mundane and the ineffable, tying together the ends of some threads which, by themselves could not make up a unique picture made up of destinies spread out through space and time. It seems that, as the legend goes, "its magic" only works inside its boundaries. But what are these boundaries? They are superimposed, and not so much so, on the ones that are man made, but they are molded by nature. Therefore the Banat stretches, without rushing, at a quiet pace – caressed by the waters of the Tisa, the Danube and the Mureș, supported by the Carpathians – without that genius loci caring that history has shared its vital space between three countries. From Szeged to Timișoara, from Timișoara to Vršac and from Vršac to Szeged, stories wind like roads in a journey that flows without stop towards somewhere, in the subconscious of the place and its people. This is the purpose of the song that is aTMosfera, a journey that follows another sort of map, with other markers and way-points. Three life stories: each with its own voice, joining in one by one, successively, repeating the same melodic pattern. Random acquaintances in the train station toilet in Szeged, the old man and the young man in the bus station on the outskirts of Timișoara, the grandmother and grand-daughter in Vršac create, together, a polyphony of heart rending harmony, because, isn't it so, love and loss hurt the same in Hungarian, Romanian and Serbian.

Codruța Popov ■

EDITORIAL

Marti / Tuesday, 7.02, 19:00 | Sala Mare / Main Hall

*Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show 2h*

ZORBA GRECUL

ZORBA THE GREEK

de / by **Nikos Kazantzakis**
piesă originală de / a play by **Hristo Boitchev**
traducerea / translated by **Paveli Nikolov**

Distribuția / Cast

Zorba
Niko
Hortence
Surmeli
Mavrudi
Mimito
Pavlis
Manolis
Lola / Nevastă / Bocitoare Lola / Wife/ Lamentor
Preotul/ The Priest

Nevestele / Bocitoarele Wives / Lamenters

Manolakas
Andruli
Anagnosti

Scenografia / Set
Costume / Costumes
Mișcare scenică / Choreography
Sunet & video design / Sound & video design
Light design

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regia tehnică / Technical directors

Operare lumini/ Lights operators

Operare video/ Video operator
Operare sunet/ Sound operator

ION RIZEA
MATEI CHIOARIU
ANA MARIA COJOCARU
ALIȚA ILEA
CĂTĂLIN URSU
BOGDAN SPIRIDON
ANDREI CHIȚU
ANDREI ZGĂBAIA
IULIANA CRĂESCU
CRISTIAN SZEKERES

LAURA AVARVARI
PAULA MARIA FRUNZETTI
CRISTINA KÖNIG
ANA-MARIA PANDELEANDONE
DARIUS ZET
RAOUL HORN
MARIN LUPANCIUC

EMIL BEJENARU
GABRIELA STRUGARU-POPA
ALINA ILEA
SEBASTIAN HAMBURGER
FLORIAN PUTERE

MIHAELA LICHARDOPOL

Cristian Stana
Judit Reinhardt
Adrian Stănescu
Gerhard Crăciun
Alexandru Stănescu
Eugen Obrad
Cristian Stana

MATEI CHIOARIU, ACTOR:

Căutarea adevărului este o aventură de nerefuzat

Printre întâlnirile importante din cariera actorului Matei Chioariu se numără și cea cu personajul Niko din spectacolul Zorba grecul. Am vorbit cu Matei Chioariu despre personajul căruia faimosul Alexis Zorba, prietenul său, îi hrănește spiritul de aventură.

Alexis Zorba este o carte iconică, putem spune fără să exagerăm, după care s-a făcut o ecranizare fabuloasă. Ai simțit presiunea cărții și a filmului când ai primit propunerea de a juca în acest spectacol?

Am fost foarte fericit pentru că am avut șansa să mă întâlnesc și să accept această provocare. Nu am simțit nici o presiune pentru că sunt un om pasionat și responsabil în profesia mea, iar căutarea continuă și provocările mi-au ridicat ștacheta așteptărilor – în primul rând al așteptărilor mele de la mine însumi – și, cred, m-au ajutat să ofer prospețime și o continuitate dinamică a personajului; și a spectacolului, implicit.

Cum ți-ai descrie personajul?

Niko este un spirit neliniștit, un om sensibil, atent, introspectiv. Aici ne asemănăm. (râde) Niko nu este nici pe departe practic, pragmatic, cum este Zorba, și de asta chimia dintre cei doi este atât de reușită. Mi l-am imaginat pe Niko un tip curios, viu, prezent, capabil să se bucure și să se lase surprins de fiecare întâlnire, un aventurier, deși nu își propune să fie așa. Căutările lui devin căutările sinelui. Dar, în cele din urmă, căutarea adevărului, în toate formele ei, este o aventură de nerefuzat, nu-i așa?

Care este, după părerea ta, mesajul lui Kazantsakis?

Fuziunea dintre material și spiritual. Sau, mai degrabă, felul în care prietenia este ingredientul care asigură sublimarea materiei în spirit.

Ești bucureștean și, actor al Naționalului timișorean, te-ai stabilit în Timișoara. Ce înseamnă pentru tine Timișoara și trupa Teatrului Național?

Îmi pare bine că m-ai întrebat pentru că nu am foarte des ocazia să spun lucrurile astea, deși mă gândesc la ele. Timișoara este un oraș bogat, cultural vorbind; este un oraș bogat din punct de vedere al întâlnirilor, are o respirație a lui, propriul ritm – așezat, echilibrat. Pare că nimic nu se epuizează până nu așază în tine o temă de reflecție, ceva ce îți va fi cu siguranță de folos la nivelul următor. Asta despre oraș. Iar despre trupa Teatrului Național, ce pot să spun mai mult decât că este alcătuită din prietenii mei: puternici, vii, buni profesioniști și, mai presus de orice, de o calitate umană incredibilă. Ei m-au sprijinit și au făcut ușoară adaptarea mea aici.

Ce îți dorești pentru 2023, an în care Timișoara este Capitală Europeană a Culturii?

Pentru noul an, încep lista de dorințe de la cel mai simplu și vital lucru: sănătatea. Apoi îmi mai doresc întâlniri din care să învăț, care să-mi stimuleze pofta de cunoaștere și, de asemenea, un timp de partea mea, astfel încât să mă pot bucura în voie de tot ceea ce simț și de tot ceea ce trăiesc. Nu cred că cer prea mult și sunt convins că mi se vor împlini dorințele pentru că agenda teatrului vizează exact aceste lucruri. Cred că în acest an se vor întâmpla lucruri de o însemnătate istorică și nu pot decât să spun că sunt foarte fericit că mă aflu aici, în așteptarea lor. **Interviu realizat de Gabriela Lupu ■**

MATEI CHIOARIU, ACTOR:

The search for truth is an adventure not to be denied

Among the important meetings of the career of actor Matei Chioariu is the one with the character of Niko of the show Zorba the Greek. I spoke to Matei Chioariu about the character who the famous Alexis Zorba, his friend, feeds with the spirit of adventure.

Alexis Zorba is an iconic novel, and this is not an exaggeration. A novel that was made into a fabulous movie. Did you feel the pressure of the novel and the movie when you received the proposal to play in this show?

I was very happy because I had the chance to meet and accept this challenge. I felt no pressure because I am a passionate person and am responsible in my profession, and the constant search and the challenges have raised my expectations – first of all about myself – and, I think, has helped me offer freshness and a continuous dynamic to the character; and to the show implicitly.

How would you describe your character?

Niko is a restless spirit, a sensitive person, attentive, introspective. Here, we are alike. (laughs) Niko is not at all practical, pragmatic, as Zorba is, hence the chemistry between the two. I imagined Niko as being a curious guy, alive, present, capable of joy and of being surprised by each meeting, an adventurer, although he does not set out to be one. His search becomes a search for himself. But, ultimately, the search for truth, in all its forms, is an adventure not to be denied, no?

What is, in your opinion, Kazantsakis's message?

The melding between the material and the spiritual. Or, better said, the way in which friendship can be the ingredient that ensures the sublimation of matter into spirit.

You are from Bucharest and an actor at the National Theater in Timișoara, and you have decided to settle in Timișoara. What does Timișoara and the troupe of the National Theater mean to you?

I am glad you asked me this, because I do not say this too often, though I think about it. Timișoara is a rich city, culturally speaking; it is rich because of the encounters you can have, it has its own rhythm of breathing – calm, balanced. It seems that nothing exhausts itself until it settles inside you a theme for reflection, something that will surely be useful for you on the next level. This I have to say regarding the city. As for the troupe of the National Theater, I can say that it is made up of my friends: strong, alive, good professionals, and, above all, great human beings. They supported me and made it easy for me to settle in.

What do you wish for in 2023, a year in which Timișoara will be the European Capital of Culture?

For the new year, I'll top my wish list with the simplest and most important thing: health. Then I wish for encounters from which I can learn, that will stimulate my thirst for knowledge, and also I wish that time will be on my side, so that I can enjoy all that I feel and live. I don't think I'm asking for too much, and am convinced that my wishes will be fulfilled because the theater's agenda has this in mind already. I think this year will bring a lot of events that will have historical meaning, and I can only say that I am truly happy to be here, waiting for them.

Interview by Gabriela Lupu ■

Matei Chioariu

În spatele unui actor bun se ascund o disciplină de fier și zeci de mii de ore de muncă

RO

Matei Chioariu este actorul complet: joacă impecabil, cântă, dansează, are o profunzime spirituală greu de egalat, este visul oricărui regizor. În încercarea de a afla ce secrete are un actor aproape perfect, l-am descusut pe Matei Chioariu care, pe lângă un uriaș talent, are și o modestie rară.

„Sunt un om ca oricare altul”, spune Matei. „Nu este zi în care să nu exersezi, în care să nu îți aduni toate forțele și în care să nu ceri tot ce se poate lua de la acea zi. Vreau să cred că sunt un profesionist. De fapt, chiar cred că sunt un profesionist, gândindu-mă că, de când mă știu, mi-am respectat mereu programul. În liceu, aveam agende cu programul fiecărei zile. Era împărțit pe zeci de minute. Ziua mea începea pe la 6, 6 și un sfert cu exerciții fizice: abdomene, flotări... Mergeam cu autobuzul o oră până la liceu, timp în care citeam 100 de pagini dintr-o carte. Reușeam să fac asta într-o oră. Urmau orele de școală. Apoi, de cele mai multe ori, aveam repetiții cu trupa și cu orchestra. Drumul spre repetiții și apoi cel spre casă trebuia și el fructificat, așa că citeam. Ajungeam acasă pe la 6-7 seara, ieșeam puțin cu prietenii, apoi mă întorceam să fac lecții. Temele le făceam până pe la 1 noaptea, ca apoi să mai citesc o tură și să mă culc. Genul ăsta de program m-a disciplinat foarte mult și m-a ajutat enorm în profesia pentru care cred că sunt făcut. Sunt un om cu bune și cu rele. Dar încerc în continuare să îmi gestionez timpul cât mai bine. Am doi copii, doi băieți, unul de 5 ani și celălalt de 9 ani, care îmi rod urechile. Și bine fac! Am o soție studentă la Facultatea de Teatru din Timișoara, am o mamă minunată care ne ajută enorm. Tatăl meu, din păcate, nu mai este, Dumnezeu să îl ierte, dar în sufletele noastre nu a încetat să fie prezent. Încerc să îmi fructific timpul cât mai bine și să rămân la fel de pasionat de meseria mea ca la începuturi, dar în același timp să fiu cât se poate de atent și de dedicat familiei. Astea îmi sunt prioritățile”.

Pentru Matei, Timișoara și artiștii Teatrului Național reprezintă o binecuvântare: „Faptul că sunt angajat la Teatrul Național din Timișoara este o bucurie reală, lucrul cu această echipă e o sursă extraordinară de inspirație și de energie. De asemenea, oamenii din Timișoara au o altă structură, fapt ce mă atrage și mă binedispune. E un oraș mult mai liniștit decât Bucureștiul, traficul e mai calm. Luând la analizat fiecare detaliu în parte, pentru mine este orașul ideal. Sunt nespus de fericit, mândru și recunoscător doamnei Ada Lupu Hausvater că m-a dorit în echipa Teatrului Național”.

Cât despre tainele unui actor fără fisură, se pare că acestea nu prea există. În viziunea lui Matei Chioariu: „În spatele unui actor bun se ascund o disciplină de fier și zeci de mii de ore de muncă. Se ascunde, cu alte cuvinte, pasiunea”. **Gabriela Lupu** ■

EDITORIAL

Matei Chioariu

Behind each good actor there is an iron discipline and ten thousand hours of work.

EN

Matei Chioariu is the complete actor: impeccable on stage, he sings, dances and has an unequalled spiritual depth, the dream of any director. Trying to find out what secrets an almost perfect actor holds, I've picked Matei Chioariu's brain, who, apart from being a huge talent, is of a rare modesty.

"I am a regular person," Matei says. "There's not a day that goes by where I don't practice, in which I don't gather all my energies and take all that can be taken from that particular day. I want to believe that I am a professional. Actually, I believe I have remained a professional, thinking that, since the beginning, I've always respected my schedule. In high-school I had notebooks in which I would write down my schedule for each day. It was divided in tens of minutes. My day started at 6 AM, 6:15 AM, with physical exercises: stomach crunches, push-ups... I would ride the bus for one hour to go to school, and while on the bus I would read 100 pages of a book. I managed to do that in one hour. Then came school. After that, more often than not, I had rehearsals with the band and the orchestra. The way back from rehearsals was again put to good use, as I could read while on my way home. I would arrive home at around 6 or 7 PM, hang out with some friends for a little, and then go back in to do my homework. I used to do homework until 1 AM, then read some more, then go to bed. This type of schedule disciplined me and helped me enormously in my profession, which I believe I was meant to practice. I have my good sides and my bad sides like anyone. But I still try to manage my time the best way I can. I have two kids, one is 5, the other is 9, and they are always teasing me. And it's good that they do! I have a wife who is a student at the Theater Faculty in Timișoara, and a wonderful mother who helps us enormously. My father is unfortunately no longer with us, may God rest his soul, but he will be forever in our hearts. I try to make the best of my time and stay passionate about my profession, as I did in the beginning, but I also try to focus on my family. These are my priorities."

For Matei, Timișoara and the artists of the National Theater are a blessing: "The fact that I am hired at the National Theater in Timișoara is pure joy, the work inside this team is an extraordinary source of inspiration and energy. Also, the people in Timișoara have a different way of being, which attracts and relaxes me. It is a city that is much more quiet than Bucharest, and the traffic is calmer. Analyzing each detail in part, to me, it is the ideal city. I am extremely happy, proud and grateful to Mrs. Ada Lupu Hausvater that she wanted me in the National Theatre's team."

As for the secrets of a flawless actor, it seems that they do not exist. In Matei Chioariu's opinion: "Behind each good actor there is an iron discipline and ten thousand hours of work. The secret is, put it another way, passion." **Gabriela Lupu** ■

EDITORIAL

Miercuri / Wednesday 8.02, 19:00 | Sala 2 / Hall 2

*Durata spectacolului 1h30 / Length of the show 1h30
Recomandat peste 12 ani / Recommended for persons over 12 years of age*

Supratitrare în limba engleză / English subtitles

COPIII NOPTII

CHILDREN OF THE NIGHT

de / by Andrei Radu

Distribuția / Cast

Andrei
Vlad
Iulia
Bianca
Bogdan
Mihai

Scenografia / Set
Video design

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regia tehnică / Stage director
Lumini / Lights operator
Operare sunet - video / Sound & video operator

ANDREI CHIFU
MARIN LUPANCIUC
CRISTINA KÖNIG
IULIA-VICTORIA IOANA
OTNIEL FLORUȚ
ALEXANDRU NĒGREA

CORINA GRĂMOȘTEANU
SEBASTIAN HAMBURGER

ALEXANDRU WEINBERGER-BARA

Andreea Gecse
Alexandru Stănescu
Eugen Obrad

RO

ALEXANDRU WEINBERGER-BARA, REGIZOR:

Toți suntem Andrei, Iulia, Vlad, Bianca
sau Mihai

Îmi spuneai la un moment dat că textul lui Andrei Radu este oarecum în altă zonă decât cea în care te simți confortabil. Ce-ai făcut? Te-ai dus tu spre zona pe care o propune piesa? Ai adus-o pe ea spre tine, spre universul tău?

Când am citit prima dată piesa lui Andrei (Radu, n.r.), am avut, într-adevăr, o tresărire: era mult comic care părea că duce spre grotesc, care părea exagerat... Dar am citit mai departe, după care am luat-o de la început... și ne-am întâlnit. Se spune că operele de artă – fie că este vorba de teatru, literatură, pictură – își au voința proprie, sunt mai inteligente decât autorii lor, cum s-ar spune. Îmi place cum e scris textul, sunt multe în spatele răsului. Fugim cu toții de fricile noastre și adesea felul în care ne manifestăm pentru a ne masca spaimele este comic, cu cât ne agităm mai tare, cu atât suntem mai comici. Ei bine, aici s-a produs declinul. Mi-am dat seama în ce rezidă forța acestui text. Copiiiăștia sunt așa cum sunt pentru că adulții îi vor mereu în postura de a se justifica. Iar ei reacționează, încă nu sunt pregătiți să facă pactul cu regulile.

Ce te-a sedus – sau convins – în final, la Copiii nopții?

Lucrul cu actorii. Împreună cu ei, mi-am dat seama că pot merge pe drumul acestui text. Inițial, încercasem să-l înghesui în propria mea estetică, să forțez un construct regizoral, dar am înțeles foarte repede că nu este nevoie, că toți suntem Andrei, Iulia, Vlad, Bianca sau Mihai. Știi cum e: trăim într-o lume făcută pentru cei puternici, unde se presupune că peștele mai mare înghite peștele mai mic. Dar „peștele mic” suntem noi toți. Și poate că, uneori fără să vrem, fără să ne dăm seama, devenim „peștele mare” pentru altcineva. Dificultatea constă nu în a avea un concept, un principiu, ci în felul în care navigăm într-o lume plină de capcane. Ai nevoie de curaj să fii contemporan cu lumea în care trăiești; să înțelegi, să rezonezi și să ai o atitudine față de ceea ce ți se întâmplă cere curaj.

Ești tânăr: cât de în afara poveștii, în afara lumii acestor tineri ai reușit să te plasezi?

Într-adevăr, mi s-a întâmplat mai demult să pierd direcția unui spectacol pe care îl montam, pentru că mă identificasem prea mult cu personajul principal. Pe de altă parte, e imposibil să fi regizor – să deconstruiști un text și să îl reconstruiști ca spectacol – doar dintr-o poziție analitică, fără o cunoaștere empatică, fără să pui acolo ceva din tine, din experiența proprie. Există și prejudecata asta că experiența de viață ține strict de maturitate, de acumulare, nu de calitate și poziționare. Eu nu am prejudecata asta. Poate că singur nu aș avea curajul să pun anumite întrebări, dar o fac cu spectacolele mele, așa că nu țin să fiu în afara lumii personajelor din **Copiii nopții**. Nici n-aș putea: mi-am avut și eu partea de purgatoriu, la fel ca ele. Absolut oricine trece prin vârsta asta frumoasă și teribilă, într-un fel sau altul. Noi avem șansa teatrului. Teatrul este spațiul în care putem vorbi despre spaime, în care le putem exorciza. **Copiii nopții** este un spectacol care pretinde sinceritate. A trebuit – și am făcut-o și eu, împreună cu actorii – să învățăm să ne recunoaștem slăbiciunile, să spunem „Mă doare” sau „Sunt trist”. Cred că avem cu toții nevoie de sinceritatea asta față de noi înșine. Știai că România este țara din Europa cu cel mai mare consum de sedative la femei, dar cu cel mai mic număr raportat de cazuri de depresie?

Ai vreun personaj favorit, un personaj care te mișcă în mod special, subiectiv, dincolo de privirea exhaustivă a regizorului, un personaj de care te simți mai apropiat?

Părerea mea este că, în realitate, nici un părinte nu își iubește copiii în mod egal, oricâte eforturi ar face să nu creeze discrepanțe afective între frați. La fel e și pentru mine, ca regizor. Îmi sunt foarte dragi toate personajele, dar cel mai tragic dintre ele mi se pare Iulia, cu frica ei patologică de intimitate. De asemenea, pe Andrei îl simt foarte aproape de mine.

Interviu realizat de Codruța Popov ■

EN

ALEXANDRU WEINBERGER-BARA, DIRECTOR:

We are all Andrei, Iulia, Vlad, Bianca
or Mihai

You told me at a certain point that the text by Andrei Radu is somewhat in a zone where you don't feel that comfortable. What did you do? Did you go into that zone that the play suggests? Or did you bring it towards yourself and your universe?

When I read Andrei's play, I indeed had a jolt: there was a lot of comic atmosphere that seemed to lead into the grotesque, something that seemed exaggerated... But I read on, and then I started over... and we met in the middle. It is said that works of art – be they theater plays, literature, painting – have their own will, are much more intelligent than their authors, if you will. I like the way the text is written, there is a lot behind the laughter. We all run away from our fears, and we usually mask our fears behind the comedic, and the more we fret, the funnier we are. Well, this is where the spark happened for me. I realized what the strength of this text is. These kids are the way they are because the adults always want them in a position where they have to justify themselves. And they react, they are not yet ready to make a deal with the rules.

What seduced you – or convinced you – finally, in *Night's Children*?

Working with the actors. Together with them, I realized I can walk on the path of this text. At first I had tried to squeeze it into my own aesthetic, force a directorial construct upon it, but I understood fairly quickly that it was not needed, that we are all Andrei, Lulia, Vlad, Bianca or Mihai. You know how it is: we live in a world made for the strong, where it is presumed that the bigger fish eats the smaller one. But we are all that "small fish". And maybe, sometimes without even wanting to, without noticing, we become the "big fish" for someone else. The difficulty resides not in the fact that one needs a concept, a principle, but that one must learn to navigate this world full of traps. You need courage to be contemporary with the world you are living in; to understand, resonate and have an attitude towards what is happening to you. And that takes courage.

You are young: how much outside of the story, outside of the world of these youngsters, did you manage to place yourself?

Truly, it happened to me in the past to lose guidance of a show I was directing, because I was identifying too much with the main character. On the other hand, it is impossible to be a director – to deconstruct a text and reconstruct it as a show – just from an analytical stance, without empathetic knowledge, without leaving some piece of you and of your own personal experience inside. There is also this prejudice that life experience is connected only to maturity, to accumulation, not to quality and positioning. I do not hold this prejudice. Maybe I would not have the courage to pose some questions alone, but I do it with the help of my shows, so I do not care to be outside the world of the characters of *Night's Children*. I wouldn't be able to: I experienced my own Purgatory, as did they. Absolutely everyone passes through this beautiful and terrible age, one way or another. We have the chance of theater. *Night's Children* is a show that elicits sincerity. It was necessary – and I did it, together with the actors – to learn to admit our weaknesses, to say "It hurts" or "I am sad". I believe we all need this sincerity, especially to ourselves. Did you know that Romania is the country in Europe with the highest consumption of sedatives in women, but has the lowest reported numbers on depression?

Do you have a favorite character, a character that touches you in a special, subjective way, something beyond the exhaustive look of the director, a character you feel closer to?

My opinion is, that in truth, no parent loves their children equally, whatever efforts they would make not to create emotional discrepancies between siblings. It is the same for me, as a director. I am very fond of all the characters, but the most tragic to me is Lulia, with her pathological fear of intimacy. Also, I feel very close to the character of Andrei.

Interview by Codruța Popov ■

Intersecția

Unul dintre cele mai fascinante – și riscante, deopotrivă – locuri pe care le putem imagina, deși termenul e oarecum impropriu, este intersecția. Există o vârstă, un interval nu prea mare de timp, în care viitorul se deschide într-un fel sau altul, o vârstă tributară încă genealogiei și mediului familial, dar care poartă în sine despărțirea de trecut, de copilărie, de datoria sau de reproșul resimțit față de generația anterioară. **Copiii nopții** se află în acest timp-intersecție. Singuri în lumea adulților, care începe să îi reclame, dar din care ei încă nu fac parte, se văd nevoiți să țină piept necunoscutului și spaimei doar cu armele unei adolescențe care și ea, încet-încet, îi părăsește. Intră în această înfruntare cu imaginație, cu sentimente inflamate, cu fronde, cu minciuni la fel de adevărate ca adevărul, cu realități fabricate, cu muzică și filme. Dar cât de singur e, în final, fiecare dintre ei.

Tinerii față în față cu maturitatea, cu lumea, cu sistemul: este o poveste înscrisă în ADN-ul evoluției. Dar cine împarte mereu lumea în noi și ei? Cine acuză primul? Cine este de vină? Who cares? Să rămâi blocat în intersecție e mult mai rău decât să o apuci în direcția greșită. Important este, în final, ce fel de adult alegi să fii. **Codruța Popov** ■

EN**EDITORIAL**

The intersection

One of the most fascinating – and also risky – places we can imagine, although the term is somehow improper, is the intersection. There is an age, a short window of time, in which the future opens up one way or another, an age still beholden to genealogy and the family environment, but which holds within a breaking with the past, with childhood, with the debt or the reproach felt towards the previous generation. Night's Children is to be found in this time-intersection. Alone in a world of adults, which has started to notice them, but of which they are not yet a part of, they are forced to face the unknown and fear, armed only with an adolescence which is fast leaving them. They enter this encounter with imagination, inflamed feelings, rebellion, lies as true as the truth itself, with fabricated realities, with music and movies. But how alone, is in actuality, each of these youths? Youths faced with maturity, with the world, the system: a story ingrained in the DNA of evolution. But who always divides the world between us and them? Who is the first to accuse? Who is at fault? Who cares? Stuck in the intersection can be much worse than taking the wrong path. The important thing is, in the end, to choose what kind of adult you want to be.

Codruța Popov ■

Joi / Thursday, 09.02, 19:00 | Sala Mare / Main Hall

Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show 2h30

O SCRISOARE PIERDUTĂ

THE LOST LETTER

de / by I.L. Caragiale

Distribuția / Cast

Ștefan Tipătescu
Ăgamemnon Dandanache
Zaharia Trahanache
Iordache Brânzovenescu
Nae Cațavencu
Cetățeanul turmentat / The drunk citizen
Ghiță Pristanda
Popescu
Ionescu
Tache Farfuridi
Zoe Trahanache

Spațiu scenografic / Set
Costume / Costumes
Muzica / Music
Light design

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regizor tehnic / Stage director
Lumini / Lights operator
Operatori sunet / Sound operators

MATEI CHIOARIU
DORU IOSIF
ROMEO IOAN
CĂTĂLIN URSU
ION RIZEA
ADRIAN JIVAN
BOGDAN SPIRIDON
ANDREI ZGĂBAIA
IONUȚ IOVA
ANDREI CHIFU
CLAUDIA IEREMIA

ZSOLT FEHERVÁRI
ALINA LĂȚAN SAMARAS
CĂRI TIBOR
LUCIAN MOGA

ADA LUPU HAUSVATER

Judit Reinhardt
Gerhard Crăciun, Laurențiu Marin
Peter Szabo, Claudiu Surmei

CLAUDIA IEREMIA, ACTRIȚĂ: Până la premieră, Zoe și cu mine devenisem prietene bune

Cum ai făcut - cum a făcut Zoe - jocurile cu cei trei temporar parteneri, temporar inamici - Tipătescu, Trahanache și Cațavencu ?

Am plecat de la premisa că Zoe înțelege că într-o lume a bărbaților trebuie să își folosească feminitatea pentru a fi acceptată la masa de joc. Sigur, asta nu este neapărat un indiciu că e inteligentă ci, mai degrabă, ar fi un soi de șmecherie grosolană dacă ea nu s-ar folosi ca un politician versat de această armă (pe care o consideră imbatabilă), dacă nu ar juca la același nivel cu cei trei bărbați care o preocupă din punct de vedere strategic. Singura ființă care o interesează pe lumea asta este ea însăși. Complet lipsită de scrupule, exact ca toți ceilalți, n-o deranjează să pară superficială, chiar un pic tâmpită, dar de fapt... Zoe este un cal troian. Foarte calculată, inclusiv interesele ei sunt calibrate diferit în funcție de soț, amant sau oponent politic. După caz.

După așa un răspuns, să te întreb dacă te regăsești în rolul Zoe ar putea părea jignitor. O să te întreb altceva: cum a fost procesul de transformare în Zoe?

Puțin cam anevoios. Zoe e tot ce nu sunt eu. Trebuia să îmi țin tot timpul în frâu dorința de a fi cotelă cu bărbații, de a mă manifesta ca o persoană, nu ca o floare în glastră, chiar cu substratul de forță și calcul interesat pe care îl presupune rolul. Zoe mimează pur strategic că e „împrăștiată”, „zăpăcită”, prin urmare a fost nevoie să lucrez contra nevoii mele de

ordine. Așa că de fiecare dată când deveneam bătăioasă, „eficientă”, lucrurile nu mergeau prea grozav: mi-era foarte clar că trebuie să mă „las moale”, cum se spune – doar că eu nu mă simt confortabil în zona pisicoasă. Așa că până i-am deprins mecanismul psihologic lui Zoe, m-am cam luptat cu ea. După aceea a fost distractiv și am putut să mă desfășor nestingherită. Până la premieră, Zoe și cu mine devenisem prietene bune. (râde)

Zoe este o apariție pe cât spectaculoasă, pe atât de modernă. Costumele pe care le porți în spectacol te-au ajutat sau ți-au pus piedici în felul în care ți-ai construit personajul?

Piedici? Nici vorbă. Dimpotrivă. Sigur, înainte de toate, costumele lui Zoe scot personajul din trecut, fără drept de apel, și îl aduc azi, aici. În fond, textul îi este contemporan lui Caragiale, dar spectacolul ne este contemporan nouă. Dacă nu greșesc, **O scrisoare pierdută** a fost prima colaborare a Anei Lupea Hausvater cu creatoarea de modă și stilista Alina Lățan Samaras. Imaginea pe care – împreună – au construit-o pentru Zoe traduce și ceea ce vrea ea să arate și ceea ce zace dincolo de fațada ei mondenă (ba chiar cam demimondenă, în realitate). Dacă ar fi să găsim câteva cuvinte despre ce îmi oferă costumele lui Zoe, cred că acestea ar fi: libertate, cochetărie, personalitate, umor.

Interviu realizat de Codruța Popov ■

CLAUDIA IEREMIA, ACTRESS:

By the time of the premiere,
Zoe and I had become best of friends

How did you manage – how did Zoe manage – the games with the three temporary partners, temporary enemies – Tipătescu, Trahanache and Cațavencu?

I started off from the premise that Zoe understands that in a world of men she must use her femininity to be accepted at the gambling table. Of course, this is not necessarily a clue of her intelligence, but rather, it is a sort of gaudy wiliness – would she not use this weapon (that she considers unbeatable) as a weathered politician, if she would not play to the same level as the three men that preoccupy her from a strategic point of view.

The only being that interests Zoe in this world is herself. Totally lacking any scruples, exactly like all the others, she does not mind seeming superficial, even a little idiotic, but actually... Zoe is a Trojan horse. Very calculated, even her interests are calibrated differently depending on her husband, lover or political opponent. As is the case.

After such an answer, it might seem offensive if I ask if you recognize yourself in the role of Zoe. So I shall ask something else: how was the process of transforming into Zoe?

Quite difficult. Zoe is everything I am not. I always had to keep in check my wish to be right there with the men, to manifest myself as a person, not as a flower in a pot, even with the undertone of force and interested premeditation that the role de-

mands. Zoe mimes, from a purely strategic point of view, that she is a "floozy", she is "an airhead", and as such I had to work against my need for order. So each time I became combative, "efficient", things did not go well: it was very clear to me that I had to "relax", as they say – but I do not feel very comfortable being that feline. So until I understood Zoe's psychological mechanism, I had to fight her. By the time of the premiere, though, Zoe and I had become best of friends. (laughs)

Zoe is an apparition that is as spectacular as it is modern. Did the costumes you wear in the show help you or hinder you in the way you constructed your character?

Hindrances? Not in the least. Of course, first and foremost, Zoe's costumes take the character out of the past, irrevocably, and bring it into today, the here and now. Fundamentally, the text is contemporary with Caragiale, but the show is of our time. If I am not mistaken, The Lost Letter was the first collaboration between Ada Lupu Hausvater and the fashion designer and stylist Alina Lățan Samaras. The image which they constructed together for Zoe goes also into what she wants to show and what lies beyond her mondain (or truly demi-mondain) facade. If I were to find a few words to describe what Zoe's costumes offer, I believe these are: freedom, coquettishness, personality, humor.

Interview by Codruța Popov ■

Începem o altă istorie, mai puțin veselă decât cea de până ieri: răsul și gluma nu ne vor mai putea sluji de mângâiere ca altădată față cu cele ce se vor petrece în lumea noastră românească. Copiii noștri vor avea poate de ce să plângă - noi am râs destul [...]. Un dezastru mare ne pân-dește - un dezastru incalculabil; și nu văd în toată Europa astăzi pe nimeni care să ne compătimizească... Ce am făcut, ce am dres nu știu; știu că lumea întreagă nu ne poate suferi. Am abuzat, prin spirit de paradă și de bravură, de închipuit prestigiu; am profesat cu furoare insolentă grandomania; am tot aruncat praf în ochii lumii...

I.L. Caragiale, scrisoare către Petre Th. Missir, iunie 1907 ■

EN

MEMENTO

We begin another history, less cheerful than the one that existed until yesterday: laughter and joking can no longer serve as comfort as before in the face of what will happen in our Romanian world. Our children will probably have what to cry about – we have laughed enough... [...] A great disaster is stalking us – an incalculable disaster; and I see no one in the Europe of today feeling sorry for us... What I have done, what I've managed to fix, I do not know; I know the whole world cannot suffer us. We have abused, by a spirit of parade and bravado, of imagined prestige; we have professed megalomania with insolent furor; we kept on throwing dust in the world's eyes...

I.L. Caragiale in a letter to Petre Th. Missir, June 1907 ■

Marti / Tuesday, 14.02, 19:00 | Sala Mare / Main Hall

*Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show 1h10min.*

CONUL LEONIDA FAȚĂ CU REAȚIUNEA

DON LEONIDAS AND THE RIGHT-WING CONSPIRACY

de / by **I.L.Caragiale**
regia artistică / directed by **Felix Alexa**

Distribuția / Cast

Leonida
Efimița
Safta
Mițu

ION RIZEA
CLAUDIA IEREMIA
MATEI CHIOARIU
ALINA ILEA

Scenografia și video design / Set & video design

TUDOR PRODAN

UN SPECTACOL DE / DIRECTED BY

FELIX ALEXA

Regia tehnică / Stage directors

Cristian Stana
Claudiu Surmei
Judith Reinhardt
Gerhard Crăciun
Claudiu Surmei
Adrian Todea, Eugen Obrad

Sufleur / Prompter
Lumini / Light operator
Operare sunet / Sound operator
Operare video / Video operator

CLAUDIA IEREMIA, ACTRIȚĂ:

Efimița este un personaj construit pe reacție și pe încasare

Într-unul dintre cele mai noi spectacole ale Naționalului timișorean, Conul Leonida față cu reacțiunea, o puteți revedea pe Claudia Ieremia, cap încontestabil de afiș al multor producții. Am vorbit cu celebra actriță despre personajul său și despre cât de actual mai este textul lui Caragiale.

CLAUDIA IEREMIA, ACTRESS:

Efimița is a character built on reaction and reception

In one of the newest shows of the National Theater in Timișoara, Don Leonidas and the Right Wing Conspiracy, you can see Claudia Ieremia, headliner in a lot of productions. I've spoken with the famous actress about her character and about the actuality of Caragiale's text.

RO

Cât de mult te-a atras ideea de a juca în Conul Leonida față cu reacțiunea?

Am început cu un obstacol: nu-mi plăcea textul. Când zic Caragiale, Conul Leonida nu e prima opțiune care îmi vine în minte, nici a doua, nici a treia. Dar lucrurile devin foarte interesante dacă propunerea regizorului răstoarnă situația. Dacă aștepti și dacă accepți să fii surprins. Și exact asta s-a întâmplat, de fapt.

Cum ți-ai caracteriza personajul?

Efimița este un personaj construit pe reacție și încasare. Ea încasează „adevărurile” de la Conul Leonida. Am avut mult de lucru să pot să o construiesc pe Efimița în datele astea, fiindcă ea trebuia să fie – și este, zic eu – mult mai mult decât un perete din care i se întoarce mingea unui jucător unic. Ascultarea este, în sine, o acțiune care își are locul pe scala intensității și pe cea a valorii, în egală măsură. Felul în care ascultă Efimița e foarte important, felul în care „cad” în ea lucrurile pe care Leonida le rostește cu emfază și cu maximă certitudine. Un al doilea aspect

care dă măsura Efimiței este frica. Frica e, și ea, un condiment al acestui personaj. Rivalitatea cu prima soție a lui Leonida (răposata dumneai, Mițu) e un alt aspect care îmbogățește conflictul și dă premise noi. Am fost liberă la repetiții să mă joc, să propun și să inventez, ceea ce mi-a permis – Efimiței, de fapt – să exist mult mai mult decât îmi impunea textul.

Cât de actual este acest text?

Foarte actual. Mult prea actual. Descoperi frecvent în zilele noastre situații și personaje cu rădăcini în situațiile și în personajele lui Caragiale. Manipularea prin confuzie, din lipsă de educație și neștiință este o realitate, se vede cu ochiul liber. Deschide orice ziar, orice site de știri, uită-te în jur: mult prea des, extremele logicii se contorsionează până la atingere.

În România zilelor noastre îi mai regăsim pe Conu Leonida și pe consoarta sa?

Din păcate, nu trebuie să îi căutăm prea mult. Vin ei singuri la noi. Fie că ne place, fie că nu.

Interviu realizat de Gabriela Lupu ■

EN

How attracted were you to the idea of playing in "Don Leonidas and the Right Wing Conspiracy"?

I started with a hurdle: I did not like the text. When I think of Caragiale, Don Leonidas is not the first option that comes to mind, nor is it the second or the third. But things get interesting when the proposal with which the director comes turns everything on its head. Especially if you let yourself be surprised. That's exactly how it happened, actually.

How would you describe your character?

Efimița is a character built on reaction and reception. She receives the "truths" from Don Leonidas. I had a lot of work building Efimița on these coordinates, because she had to be – and is, I think – more than a bouncing board for a solo player. Listening is, in and of itself, equally, an action that has its place on the scale of intensity and also on that of value. The way in which Efimița listens is very important. The way in which things Leonidas voices, with emphasis and extreme certainty, and later "fall" inside her, is very important. A second aspect that defines Efimița is fear. Fear is, of itself, a condiment of this

character. The rivalry with the first wife of Leonidas (the departed Mițu) is another aspect that enriches and gives new nuances to the conflict. I was free in rehearsals to play, to come with proposals and to invent, which allowed me – allowed Efimița, actually – to exist much more than the text would have imposed upon me.

How current is this text?

Very current. Much too current. You frequently discover nowadays a lot of situations and characters with roots stemming from the characters and situations of Caragiale. Manipulation through confusion, lack of education and ignorance is a reality, it can be seen with the naked eye. Open any newspaper, any online news site, look around: much too often, the extremes of logic are being contorted until they end up touching.

In the Romania of today, do we find Don Leonidas and his wife waking around?

Unfortunately we don't even have to look too hard. They invite themselves in. Whether we like it or not.

Interview by Gabriela Lupu ■

...fix de 1 Decembrie, zi cu semnificație în calendarele patriotismului nostru cel... din când în când, am asistat la premiera spectacolului realizat de Felix Alexa la Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara. O montare care, da, îl actualizează pe I. L. Caragiale, însă neostentativ, cu mijloace delicate, ba chiar tandre adeseori, ce fac ca textul să ne vorbească în tonalități nespuse de firești. Cumva, Alexa depolitizează piesa, deplasând accentele de pe conflictele de natură ideologică și mutându-le inspirat pe o temă vigoasă, spectaculoasă și, vai!, cât de valabilă, a delirului. Altfel spus, Leonida încetează să mai fie (doar) un om cu concepții politice fixe sau un mediocru politician de dormitor, devenind o metaforă în carne și oase a chiar ideii de delir, a devălmășiei de vorbe și gânduri care nu duc nicăieri, nu rezolvă nimic și întredeschid vag ușa spre non-sensurile lingvistice din absurdul ionescian de mai târziu. Delirul lui Leonida are o serie de particularități care îl fac să fie unul specific românesc, probabil diferit de delirul franțuzesc, de cel maghiar sau de alte deliruri naționale din lumea întreagă. El ne este familiar, ne regăsim în el, iar răsetele noastre sunt calde, ba chiar pline de complicitate. Ca și cum Leonida nu ne vorbește doar din exterior, ci și din interior... Dar Alexa nu se oprește aici, ci supralicitează: delirul românesc e dincolo de viață și de moarte, e dincolo de trecut și prezent, el e atât de intens încât operează de-a dreptul cu eternitatea. Soluția regizorală este pe cât de simplă, pe atât de sugestivă: Leonida și Efimița sunt morți, pentru că iată-i la începutul spectacolului, ridicându-se din mormânt și reluând, poate pentru a mia oară, nesfârșitele dialoguri despre republică, reacționari, revoluții și Garibalzi, într-o înfinită „fandacsie” în care diferențele dintre a fi viu și a fi mort nu mai au nicio relevanță. (...)

Călin Ciobotari în Teatrul azi ■

EN**MEMENTO**

... exactly on the 1st of December, a day of import in the calendars of our patriotism... the one that happens to occur from time to time, I was at the premiere of the show directed by Felix Alexa at the National Theater "Mihai Eminescu" Timișoara. A show that, yes, brings Călugăreanu into actuality, but does it without being ostentatious, with delicate means, which are sometimes even tender, making the text speak to us in incredibly natural tonalities. Somehow, Alexa manages to de-politicize the play, moving the accents away from the conflicts of ideological nature and putting them with an inspired stroke upon a vigorous theme. The spectacular, and woe!, quite valid theme of delirium.

Put another way, Leonidas stops being (just) a man of fixed political conceptions or a mediocre bedroom politician, becoming a flesh and blood metaphor for the idea of delirium, of an effluvia of words and thoughts that lead nowhere, solve nothing and slightly pry open the door towards linguistic nonsense of the later absurd of Ionesco. Leonidas's delirium has a series of particularities that makes it specifically Romanian, probably different from French delirium, from Hungarian delirium and from other types of national deliriums the world over. It is familiar to us, we find ourselves in it, and our laughter is warm, even full of complicity. It is as if Leonidas does not speak to us only from the outside, but also from within... But Alexa does not stop here, he ups the ante: Romanian delirium is beyond life and death, beyond past and present, it is so intense that it operates with eternity itself. The directorial solution is as simple as it is suggestive: Leonidas and Efimița are dead, because at the beginning of the show they emerge from the grave and restart, maybe for the thousandth time, their endless dialogues about the republic, the right wing conspiracy, the revolutions and the different Garibaldi's, in an infinite "fantasy" in which the differences between being alive and dead hold no more relevance. (...)

Călin Ciobotari in Teatrul azi (Theater Today) ■

Miercuri / Wednesday, 15.02, 19:00 | Studio UȚU
Marți / Tuesday, 28.02, 19:00 | Studio UȚU

Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show 1h15

Spectacol cu supratitrare în limba engleză / English subtitles

AMINTIRI DIN EPOCA DE ȘCOALĂ SCHOOL AGE MEMORIES

de / by Mihaela Michailov

Distribuția / Cast

ALINA SPIRIDON
DARIUS ZET

Scenografia / Set
Muzica / Composer

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regia tehnică / Stage directors

Operare lumini / Lights operator
Operare sunet / Sound operator
Operare video / Video operator

INOCENȚIU IEREMIA
HOREA CRIȘOVAN

ION-ARDEAL IEREMIA

Lavinia Ghiban
Iudit Reinhardt
Costinel Purcaru-Asproiu
Peter Szabo
Eugen Obrad

ALINA SPIRIDON, ACTRIȚĂ: Teatrul are și rolul de a educa

Tânăra actriță Alina Spiridon interpretează rolul feminin din spectacolul Amintiri din epoca de școală, montat de regizorul Ion-Ardeal Ieremia pe un text de Mihaela Michailov. Am vorbit cu Alina Spiridon despre necesitatea unui spectacol menit să pună pe tapet problemele sistemului educațional din România.

Cât de important ți se pare acest spectacol?

Teatrul are și rolul de a educa. Spectacolul nostru are un astfel de impact și în cazul copiilor, dar și în cel al părinților. Pe mine m-ar bucura ca părinții să își ia copiii adolescenți și să vină împreună la acest spectacol. La fel, îi așteptăm și pe profesori, fiindcă spectacolul este și despre ei. Nu încercăm să arătăm cu degetul; dar îi invit pe toți cei care fac parte din sistemul de educație dintr-o postură sau alta, să vină la spectacol și să îl privească detașat. Cine știe, poate din exterior lucrurile se văd altfel. Mai ales că, fără îndoială, spectacolul o să le aducă aminte că au fost și ei, odată, copii.

Joci (și) rolul fetiței točilare. Cât de fericit crezi că este un astfel de copil?

Rolul de točilară mi-a dat cele mai mari bătaii de cap pentru că nu m-am regăsit deloc în ipostaza asta, n-am prea avut ce racorduri să găsesc cu experiența mea de școală. E o mare diferență între un copil točilă și unul deștept. Copilul točilă învață mecanic, își – sau i se – îngrădește gândirea logică. Eu nu cred că un astfel de copil poate să fie fericit. Poate doar fiindcă îi vede pe părinții lui fericiti pentru notele lui mari, dar ce slabă consolare. Nemaivorbind că toceala asta răpește foarte mult timp, din deja puținul timp pe care orice copil trebuie să și-l împartă între joacă, socializare, familie și explorare.

Care au fost relațiile tale cu școala?

Mie mi-a plăcut școala... până prin clasa a III-a, după care mi-am cam pierdut interesul. Au început să mă intereseze mai mult „relațiile interumane” – socializarea, jucatul cu colegii, cu alte cuvinte, pauza. Abia așteptam pauza. Notele nu m-au interesat niciodată, și nici părinții mei nu erau exigenți în ce privește carnetul de note. Învațam doar la materiile care îmi stârneau curiozitatea. Cred că am fost, una peste alta, o elevă normală. Am luat și note mici, și note

mari. Ei, la media generală eram pe la 8,50 - 9. Nu m-a durut niciodată o notă mică, în schimb m-a durut de multe ori atitudinea profesorilor. M-au făcut nu o dată să mă simt mică și neimportantă, plus că unii foloseau pedepse demne de evul mediu. Relațiile mele cu școala au însemnat inclusiv că am fost dată cu capul de tablă, trasă de perciuni și lovită peste palme. Era să scriu „Și nu eram printre cei răi”, de parcă ar putea exista o limită dincolo de care pedepsele corporale ar fi justificate.

Te-ai mai întoarce acum la școală ca elevă?

Dacă m-aș mai întoarce la școală... nu. Cel puțin, nu la școala așa cum se făcea atunci. Mă întreb de multe ori cât la sută mai știu din tot ce am învățat în școală. Și e un procent destul de mic... un 20% în care intră gramatica, limba română, chestiile de bază. Vorbesc de școala primară și de cea generală. La liceu, lucrurile s-au schimbat. Am făcut liceul de artă, la secția teatru, iar acolo lucrurile s-au întâmplat altfel, accentul s-a pus mai mult pe zona asta. Și mi-a fost bine.

Ce crezi că îi lipsește sistemului educațional din țara noastră?

Cred, sper, înțeleg că lucrurile s-au mai schimbat. Mai multă materie, mai multe teme, e un alt sistem de calificative, pedepsele fizice au fost interzise. Dar educația, ca sistem, e încă foarte departe de normalitate, de eficiență și de accentul pus pe educarea personalității copilului. Adevărul e că mă cam apucă groaza. Mă gândesc că, la toamnă, fica mea va merge la școală și nu îmi dau seama cum va rezista în acest sistem. Probabil că până la urmă se va obișnui și va crede că așa e normal. De fapt, asta este marele pericol, că ajungem să ni se pară normal. Dar nu e. Nu-i nevoie să le răpim copilăria. Ar trebui să fim în stare să găsim un echilibru.

Interviu realizat de Gabriela Lupu ■

ALINA SPIRIDON, ACTRESS:

Theater also has the role of educating

The young actress Alina Spiridon is playing the female role in the show School Age Memories, directed by Ion-Ardeal Ieremia, following the text written by Mihaela Michailov. I spoke to Alina Spiridon about the necessity of a show meant to talk about the issues of the Romanian educational system.

How important do you think this show is?

Theater also has the role of educating. Our show has this sort of impact in the case of children, but especially in the case of their parents. I would be glad if parents would take their teenage children and come watch the show together. We are not trying to point fingers; but I invite those that are part of the educational system in one position or another, to come to the show and watch it with detachment. Who knows, maybe from the outside things are perceived differently. Especially because, without a doubt, the show will remind them that they were also children, once.

You (also) play the role of the girl "nerd." How happy do you think such a child is?

The role of the nerd really nagged me, because I did not identify with the situation at all, I did not have anything to relate with such a position in my school experience. There is a big difference between a nerd and a smart child. The nerd learns mechanically, and as such their logical thinking is hindered. I do not believe that such a child can be happy. Maybe just in the moments when the child sees that its parents are happy that she or he has received high grades, but that is poor consolation. Moreover, this mechanical accumulation of knowledge takes up a lot of time, from the little a child has to partition between play, socialization, family and exploration.

What was your relationship with school?

I liked school... until the 3rd grade, after which I kind of lost interest. "Human inter-relationships" became much more appealing – socialization, playing with class-mates, put it another way, recess. I could hardly wait for recess. Grades never interested me, and my parents weren't strict regarding my report book. I learned those subjects that made me curious. I think I was, all in all, a normal student. I had high grades and low grades. My average was 8,50-9. A

low grade never affected me, but what did was the attitude of the teachers. They made you feel small and unimportant, and they would use punishments that were fit for the Middle Ages. My relationship with school also includes this: I had my head banged against the blackboard, had my hair pulled and was struck across the palms. I almost wrote "and I was not among the misbehaved", as if there were a limit beyond which corporal punishment is to be justified.

Would you go back to school as a student?

Would I go back... no. At least, not to the school of my time. I often wonder what percentage of the knowledge I accumulated I still know. And it is a rather small percentage... 20%, which includes grammar, the Romanian language, the basics. I am talking about primary school and secondary school. In high-school, things changed. I went to an arts high-school, where I studied theater and there, things happened in a different way, the focus was more on this. And I did well.

What do you think is missing from the educational system in our country?

I hope that I understand that things have started to change. There is a lot more curriculum now, more homework, another grading system, corporal punishment has been outlawed. But education, as a system, is still very far from normality, from efficiency and from the focus put on the education of an individual's personality. The truth is I am horrified. I know that, in the fall, my daughter will go to school and I do not know how she will handle herself inside this system. She will eventually get accustomed to it, and think it is normal. Actually, this is the great danger, that we accept it as normal. But it is not. We must not rob children of their childhood. We must find a balance.

Interview by Gabriela Lupu ■

Amintiri din epoca de școală rămâne – dincolo de o incursiune în universul școlar văzut prin ochi de copil, dar analizat cu luciditatea documentaristului de calibru – o fermecătoare poveste despre memorie. Mihaela Michailov lucrează cu memoria într-un fel de familiaritate tandră, imposibil de confundat cu lipsa de rigoare, o familiaritate care devine imediat disponibilă celui care intră în contact cu ea, fie actor, fie regizor, fie – desigur – spectator. Mihaela Michailov a făcut, pentru a scrie acest text, mai mult decât ceea ce îndeobște se numește „documentare”; ea a provocat un temeinic proces de introspecție, recuperând amintirile de școlari a doi actori care, atunci, și-au jucat – și comentat – propria copilărie. A fost un fel de transfer delicat (sau poate o inefabilă extracție), greu de prins în cuvinte (deși se folosește de ele). Rememorarea unui om devine experiența directă a altuia. Asta este, deja, o remarcabilă performanță de comunicare. Dar ce se întâmplă cu amintirea, odată „extrasă” din contextul personal? Ce se întâmplă cu povestea, atunci când transferul este total? Când nu-i mai aparține defel celui ce o povestește? Spectacolul de la Naționalul din Timișoara încearcă să răspundă la această dilemă, să ridice această mânășă naratologică (și, dintr-un anume punct de vedere, gnoseologică). Ne îmbărbătam la gândul că, odată pusă pe hârtie, amintirea își pierde proprietarul, devine amintirea tuturor – devine literatură. Și totuși, asta funcționează doar până la un punct. Iată-i, deci, pe actorii Teatrului Național și pe regizorul lor pe drumul înspre personaje, căutând și descoperind propriile lor cărări, propriile lor povești, pe canavaua construită de autoare. De acum, e povestea *lor*. Și epoca *lor* de școală. Și, cu fiecare reprezentație, va deveni și povestea *noastră*.
Codruța Popov ■

EN

School Age Memories remains – beyond an incursion into the universe of school seen through the eyes of a child, but analyzed with the lucidity of a high caliber documentary maker – a charming story about memory. Mihaela Michailov works with memory in a sort of tender familiarity, impossible to mistake for a lack of rigor, a familiarity that becomes readily available to the one that enters into contact with it, be that person an actor, a director, or – of course – a spectator.

Mihaela Michailov has done more than what is usually called "research" in the writing of this text: she initiated a thorough process of introspection, reclaiming the memories of two actors, that, then, played – and commented upon – their own childhoods. It was a sort of delicate transfer (or maybe a sort of ineffable extraction), difficult to put into words (although she makes use of them). The remembering of one person becomes the direct experience of another. This is, already, a remarkable performance in communication. But what happens to the remembering, once "taken out" of personal context?

What happens to the story, when the transfer is total? When it no longer belongs to the one telling the story? The show at the National Theater in Timișoara tries to answer this dilemma, take up this narrative gauntlet (and also a gnoseological one, from a certain point of view). We take comfort in the fact that once set on paper, memory loses its owner, belonging to everyone – becoming literature. And still, this works up to a point. Therefore, the actors of the National Theater and their director are on a path towards the characters, searching and discovering their own passages, their own stories, on the blueprint created by the author. From now on, it is *their* story. And *their* school age. And, with each show, it will become *our* story. **Codruța Popov** ■

EDITORIAL

CLASIC
CONTEMPORAN

Duminică / Sunday, 19.02, 19:00 | Sala Mare / Main Hall

**Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show: 2h**

Spectacol cu supratitrare în limba engleză / English subtitles

POVESTEA ACELOR OAMENI CARE ÎNTR-O SEARĂ S-AU ADUNAT ÎN JURUL UNEI MESE

THE STORY OF THOSE PEOPLE WHO ONE EVENING GATHERED AROUND A TABLE

de / by **Radu Iacoban**

Distribuția / Cast

Mama / Mum
Tatăl / Dad
Bunica / Grandma
Fiul / The Son
Fiica / The Daughter
Mătușa / The Aunt
Unchiul / The Uncle

Scenografia / Set
Sound design

CLAUDIA IEREMIA
ROMEO IOAN
ION RIZEA
ANDREI CHIFU
FLAVIA GIURGIU
ALINA ILEA
MATEI CHIOARIU

TUDOR PRODAN
SEBASTIAN HAMBURGER

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regizor tehnic / Stage director
Sufleor / Prompter
Lumini / Lights operator

Sunet / Sound operator
Video / Video operator

RADU IACOBAN

Andreea Gecse
Judit Reinhardt
Gerhardt Crăciun
Alex Stănescu
Peter Szabo
Eugen Obrad

Spectacolul a fost realizat în cadrul proiectului Vocile orașului – Central Park, parte din Programul Cultural Timișoara Capitală Europeană a Culturii, produs de Teatrul Național Timișoara în parteneriat cu A.T.C.E.C. și finanțat de Primăria Municipiului Timișoara.

The show was done inside the City Voices – Central Park project, part of the Timișoara European Capital of Culture Cultural Program, and produced by the National Theater in Timișoara in partnership with A.T.C.E.C and financed by Timișoara City Hall.

RO

ION RIZEA, ACTOR: O bunică dată dracului!

Care sunt primele cuvintele la care te gândești când este vorba despre personajul tău?

O bunică dată dracului! (râde) Îi place să comande, să fie șefa casei... dar chiar îi place? Mai degrabă, vrea să pară că este așa. Își iubește băiatul enorm și doar pe el, de fiică-sa uită constant. Dincolo de spontaneitatea și pretențiile la care consideră că o îndreptățește vârsta și care îi dau savoare, altă pereche de cuvinte care îmi vine în minte în legătură cu Bunica este „victimă / agresor”. Acceptând violența soțului ei față de fiul devenit, ani mai târziu, tată, își are partea ei de responsabilitate în poveste.

Care a fost obstacolul cel mai greu de depășit în crearea rolului, mai ales că nu ești la primul rol în travesti?

Tentația de a juca un personaj feminin a fost foarte mare, mai ales din cauza costumului, dar a imita pur și simplu o femeie ar fi dus rolul în derizoriu. Radu Iacoban mi-a cerut – mai mult, m-a ajutat pe tot parcursul repetițiilor – să vorbesc și să mă comport perfect normal, să nu țin cont de costum, ci de rol, de ceea ce definește acest personaj prin comportament și prin acțiuni. Așa am reușit să construiesc o bunică – zic eu – credibilă, chiar dacă vorbesc cu

vocea mea, chiar dacă pășesc și gesticulez cu mers și gesturi de bărbat. Poate părea paradoxal, dar s-a întâmplat de câteva ori ca unii dintre spectatori să întrebe cine e doamna care o interpretează pe Bunică. A fost greu, dar a meritat.

Cum ai lucrat cu Radu Iacoban?

Minunat. Există între noi o mare compatibilitate și un fel extraordinar de a comunica. În repetiții, era suficient să îmi dea o direcție, să îmi dea „carcasa” situației și îmi era clar ce trebuie să fac mai departe. Asta mi-a dat încredere și am reușit să fac, cu ajutorul lui, un personaj foarte mișto.

Cum te-ai simțit când ai aflat că ai câștigat premiul UNITER pentru rolul Bunica?

Neașteptat. Repetam la alt spectacol. Când am aflat de nominalizare de la colegii mei, am crezut că e o glumă, că râd de mine. Nominalizarea în sine are deja valoarea unui premiu, așa că m-am dus la Gală cu bucuria acestei prime nominalizări din carieră. Iar faptul că am luat și premiul a fost – cred – unul dintre cele mai emoționante momente din viața mea. A fost o surpriză extrem de plăcută.

Interviu realizat de Codruța Popov ■

ION RIZEA, ACTOR: One hell of a grandma!

Which are the first words you think about when it comes to your character?

One hell of a grandma! (laughs) She likes to order people around, be the boss of the house... but does she really enjoy it? Rather, she wants to appear so. She loves the boy enormously, but only him, constantly forgetting her daughter. Beyond the spontaneity and the expectations she thinks age entitles her to, and which give her a certain flavor, another pair of words that comes to mind about Grandma is "victim/agressor." Accepting the violence of her husband towards her son, become, years later, a father, she has her part of responsibility in the story.

What was the most difficult hurdle to surpass in creating the part, especially that this is not your first role in cross-dress?

The temptation to play a female character was very big, especially because of the costume, but to just imitate a woman would have demeaned the part. Radu Iacoban asked me - more than that, he helped me throughout rehearsals - to speak and act perfectly normal, to not care about the costume, but to care about the part, and that's what defines this character - behavior and actions. So I managed to construct a grandma which - I think - is believable,

even if I speak in my own voice, even if I walk and gesture like a man. It may seem paradoxical, but it happened before that some spectators would ask who is the old lady playing the Grandma. It was hard, but worth it.

How did you work with Radu Iacoban?

Wonderfully. There is a great compatibility between us, and an extraordinary way of communicating. In rehearsals, it was enough for him to give me a note, give me the "shell" of the situation and it would be obvious for me what I had to do further on. This gave me confidence and I managed to create, with his help, a really cool character.

How did you feel when you found out you won the UNITER prize for the role of the Grandmother?

It was unexpected. I was rehearsing for another show. When I found out about the nominalization from my colleagues, I thought it was a joke, that they are trying to prank me. The nominalization itself was already an award, so I went to the Gala with the joy of this first nominalization in my career. The fact I won the award was - I think - one of the most emotional moments in my life. It was a really great surprise.

Interview by Codruța Popov ■

Ce bucurie mai mare decât o reuniune cu ocazia întoarcerii fiului înstrăinat? Și totuși, fericita întâlnire e împiedicată de lucrurile despre care membrii familiei tac, deși ar trebui să vorbească, de lucrurile despre care se ceartă, în loc să le discute, de lucrurile cărora le permit să îi îmbolnăvească, în loc să se vindece de ele. O cină festivă care se transformă în cadrul perfect pentru destăinuiri, pentru demascări ar putea avea un iz de déjà-vu, dar această cină are calitatea de a oferi o imagine extrem de onestă asupra unor sensibile, familiare angrenaje interumane, recognoscibile atât în micro-cosmosul familiei, cât și în inevitabilul organism social din care – de la Aristotel citire – facem parte, ca zoon politikon. Și, la fel cum un căutător de aur găsește în cel mai întunecat noroi pepita care îi schimbă viitorul, **Povestea acelor oameni care într-o seară s-au adunat în jurul unei mese** poate fi perceput (păstrând terminologia prospecțiunilor aurifere) ca un fel de saitroc, o sită prin care fiecare își cerne propria istorie de viață. Căci ține de fiecare din noi să opteze pentru o realitate în spațiul de conflict sau în afara acestuia, ține de fiecare din noi să (re)începe să comunice, să îl asculte cu adevărat pe celălalt, sau, cum spunea o poetă americană de secol XIX, „walk a mile in his moccasins” – să se pună în locul celuilalt înainte de a-l eticheta. Într-o lume polarizată în care limita dintre dialog și conflict se subțiază tot mai mult, asumarea faptului că în viață nimic nu e axiomatic, că există dreptate pentru toată lumea, că este loc de ură, dar și de iubire, de frustrare, dar și de contemplare, de tristețe, dar și de bucurie, devine un exercițiu necesar, care ne oferă șansa de a ne însănătoși spiritul și viitorul.

Codruța Popov ■

EN**EDITORIAL**

What greater joy than that of welcoming back the prodigal son?! And still, the happy reunion is hindered by all the things that the members of the family are silent about, although they should be talking about them, the things over which they fight, instead of talk about, of the things that they allow to make them sick, instead of helping them heal.

A festive dinner turns into the perfect setting for confessions, unmaskings with an air of déjà-vu, but this dinner has the value of showing us an extremely honest image of certain sensitive and familiar inter-human mechanism, recognizable in the micro-cosmos of the family, but also in the inevitable social organism to which – as Aristotle claims – we belong to, as *zoon politikon*.

And, as any gold prospector that finds the nugget in the darkest mud, **The Story of Those People who One Evening Gathered Around a Table** can be perceived (keeping to gold prospecting terminology) like a sort of gold pan, a sieve through which each can sort through their own personal history.

Because it is up to each of us to choose a reality inside or without the space of conflict, it is up to each of us needs to (re)learn to communicate, to truly listen to the other, or, as an American poet in the 19th century said "walk a mile in his moccasins" - to put themselves in the other's place before labeling them. In a polarized world in which the boundary between dialogue and conflict is ever thinner, the acceptance of the fact that nothing in life is axiomatic, that there is justice for all, that there is place for hatred, but also for love, for frustration, but also for contemplation, for sadness but also for joy, becomes a necessary exercise, which offers us the chance of making our spirit and future better. Codruța Popov ■

CLASIC
CONTEMPORAN

Marti / Tuesday, 21.02, 19:00 | Studio UȚU

*Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show 1h30*

BREAKING NEWS

scenariu de / adaptation by **Mihaela Lichiardopol**
după / after **I.L. Caragiale**

Distribuția / Cast

Mitică, Marin Georgescu, D., Lache
Nenea Iancu, Ofițerul, Necunoscutul,
Povestitorul
George Marinescu, Kovaceff,
Intern 2, Bazil Ștefănescu
Povestitorul, Mache, Niță Ghițescu
Ștefania Teodorescu, Mița Piscupescu
Tudorița Ștefănescu, B., Zoe Preotescu,
Ștefan Bazilescu
C., Doamna Nicolaescu
Caracudi, Ministrul, A., Intern 1, Ghiță Nițescu
Știrista

Scenografia / Set
Sound design
Mișcare scenică / Choreography

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regia tehnică / Stage director
Sufleor / Prompter
Operator lumini / Lights operator
Operator sunet-video / Sound & video operator

CĂTĂLIN URSU
ROMEO IOAN

ALECU REUS

CRISTIAN SZEKERES
IULIANA CRĂESCU
DANIELA BOSTAN

ANA-MARIA PANDELE ANDONE
ANDREI CHIFU
ANA MARIA COJOCARU

GABRIELA STRUGARU-POPA
ANDREI CHIFU
ALINA ILEA

MIHAELA LICHIARDOPOL

Andreea Gecse
Iudit Reinhardt
Grațian Popp
Larisa Aioanei

ALECU REUS, ACTOR:

Spectacolul este proaspăt, încă se coace

ALECU REUS, ACTOR:

The show is still raw, it is still baking

Joci mai multe roluri în Breaking news și pare că te înțelegi foarte bine cu personajele tale. Cum te simți în lumea lui Caragiale? Dar în cea a acestui spectacol?

Da. Joc patru personaje intens sarcastice din lumea lui I. L. Caragiale, lume pe care o regăsesc izbitor de asemănătoare cu lumea de acum. Așa că am jucat câțiva indivizi contemporani, atinși, evident, de știri, a căror expresie am „îngroșat-o” puțin, am caricaturizat-o pe un (pre-)text caragialesc. Lumea lui Caragiale dezvăluie o societate cu moravuri decăzute, cu fals patriotism și coruptă la toate nivelurile. Mă simt foarte bine și în siguranță în lumea lui Caragiale pentru că o cunosc; pentru că sunt obișnuit cu lumea noastră – din păcate, atât de neschimbată. Iar în ceea ce privește spectacolul, mă simt bine cu el, îmi place că este alert, bazat pe sincronizări și „oglindiri” ale personajelor; este proaspăt, încă se coace.

Ai vreun personaj preferat între cele patru?

Îmi place mult chelnerul beat pentru că a fost jucat de cel care avea timp, adică de mine. Dacă ai observat, în toate tablourile apare câte un chelner. Am încercat să găsesc ceva diferit la chelnerul meu, așa că l-am îmbătat, ceea ce cred că adus un plus de umor tabloului.

Există vreun personaj în teatrul – dar hai să nu ne limităm – în opera lui Caragiale pe care ți-ai dori să-l joci? De ce?

Caragiale și-a scris atât de bine personajele, încât nu poți spune că există personaje secundare la el. Nu contează mărimea textului sau mulțimea replicilor. Dintr-o replică de-a lui Caragiale poți să faci un cetățean turmentat. Așa că mi-aș dori să joc orice personaj al lui Caragiale pentru că, vezi tu, la Caragiale nu prea există personaje tragice. Din acest punct de vedere, ca actor, ești mai protejat. Dar nu vreau să încep o discuție acum despre eroul tragic și abordarea lui actoricească. Poate într-o altă întâlnire.

Cum ți-ai construit personajele?

Cum spuneam înainte, mi-a fost ușor să aduc într-un spațiu caragialesc indivizi din societatea în care trăiesc eu. Scenic vorbind, am intrat prin situațiile create într-o puternică relație cu partenerii de joc, ceea ce ne-a făcut loc pentru improvizație. Și cred că acest lucru va face ca spectacolul să rămână tot timpul proaspăt.

Cum vezi această „topire în timp” a lumii lui Caragiale pe care o propune spectacolul?

Eu aș numi-o mai mult decât topire în timp. Aș numi-o încremenire în timp. Caragiale a surprins foarte bine sistemul care modelează societatea. Or, ce se întâmplă la ora actuală este că sistemul a rămas același și s-a schimbat doar decorul. Iar dacă tu, ca spectator, ai prins această propunere a spectacolului, înseamnă că el și-a atins scopul. **Interviu realizat de Codruța Popov** ■

You play multiple parts in Breaking news and it seems you get along very well with your characters. How do you feel inside Caragiale's world? But what about the world of this show?

Yes. I play four characters inside Caragiale's world, all of them intensely sarcastic ones. His world is a world which I find to be very similar to the world of today. So I played some contemporary individuals, affected by the news, whose way of being I've "hammed-up" a little, so to speak, whose way of being I've made into caricatures based on Caragiale's (pre-)text. The world of Caragiale reveals a society with debauched morals, with false patriotism, a world which is corrupted on all levels. Therefore I feel quite well and safe inside his world, because I am used to ours – which unfortunately has not changed one bit. Regarding the show, I like that it is engaging, based on synchronization and the "mirroring" of characters. The show is still raw, it is still baking.

Do you have a favorite character among the four that you play?

I like the drunken waiter a lot, because it was played by someone who had time, meaning me. If you noticed, all the scenes has a waiter in it. I tried to discover something different with my waiter, so I got him drunk, which added to the humor of the scene.

Is there a character in the theater – but let's just stick to Caragiale for now – which you would like to play? Why?

Caragiale wrote his characters so well, that you can't really say he has secondary characters. The size of the text or the multitude of lines do not matter. You only need one line from Caragiale to create the drunken citizen. Therefore I'd like to play any of Caragiale's characters, because, you see, there are no tragic figures in his work. Therefore, you are more protected as an actor. But I don't want to start a discussion about the tragic hero and the way one approaches such a part from the actor's point of view. Maybe in another meeting.

How did you construct your characters in this show?

As I said before, it was easy for me to bring in a space devised by Caragiale some individuals from the society I live in. In regards to acting, I entered into a strong relationship with my stage partners through the situations presented, which left room for improvisation. I think this will enable the show to keep its freshness.

How do you perceive this "melting in time" of Caragiale's world, which the show pitches?

I would call it more than a melting in time. I would call it being "stuck in time". Caragiale managed to describe the system that molds society very well. What is happening now is that the system has remained the same, and only the backdrop has changed. And if you, as spectator, understand what this show is trying to tell you, it means that it has hit its mark.

Interview by Codruța Popov ■

„De **Momente** n-a spus nimeni un cuvânt, deși e o carte europeană“, se necăjea Caragiale într-una dintre epistole. „Nenea Iancu” – scriitor european? După ce învățăm de mici cum surprinde el fibra națională, o atare afirmație¹ sună cel puțin paradoxal. Și totuși, spectacolul **Breaking news** subliniază efectul spontan, isteric al unei societăți și, în mic, al unei prese care – urmând la literă „ghidul caragialean de bune practici” – par la fel de determinate în efortul lor de a declanșa emoția, atunci la fel ca acum. Și, pentru că lumea zilei de azi are, cu excepțiile de rigoare, repere similare (mai mult în rău, decât în bine, dar să nu fim defetiști), lumea lui Caragiale este ubicuă, iar globalizarea i se potrivește ca o mânășă. Căci între personaje-perechi cu nume-perechi și cu Mitică pe post de „joker” care e atât de nemaipomenit încât face pereche până și cu sine însuși, se țese o plasă identitară atât de strânsă încât unul fără celălalt nu mai înseamnă nimic. Ba mai mult: în **Momentele** lui, I. L. Caragiale forează realitatea până când timpul și spațiul se comprimă și trec dincolo de straturile conjuncturale, cristalizându-se într-un prezent „in vitro”. Iar în acest prezent perpetuu, melonul și monitorul, gambeta și studioul TV al micuței lumi din **Breaking news** fac casă bună și-și consumă nestânjenite „universalitatea cotidiană”. **Codruța Popov** ■

¹Ion Vartic, I.L. Caragiale și momentele sale exemplare, în I.L. Caragiale, Momente, Ed. Humanitas, 2014

EN

EDITORIAL

„**Moments** was not mentioned by anyone, although it is a European book” complained Caragiale in one of his letters. “Old Man Caragiale” – a European writer? After learning as children that he captures perfectly the natural fiber, such an affirmation¹ might sound paradoxical. And still, the show *Breaking news* highlights the hysterical, spontaneous effect of a society and, on a smaller scale, of a press that – following the “Caragiale good practices guide” – seems as meaningful in the effort to elicit emotion then, as well as now. And, because the world of today has, with the expected exceptions, similar landmarks (more for the worse than the better, but let us not become defeatist), the world of I.L.Caragiale is ubiquitous, and globalization fits it like a glove. Because between paired characters with paired names and Mitică playing the “joker” - who is so incredible that he can even pair himself – a web of identity is being woven, a web so tightly knit that none of the characters mean anything without the others. More so: in his **Moments**, Caragiale delves into reality until time and space compress and go beyond conjectural layers, crystallizing as a present “in vitro”. And inside this perpetual present, the bowler hat and the screen, the derby hat and the TV studio of the small world in **Breaking News** are good house mates and consume without embarrassment their “everyday universality.”

Codruța Popov ■

¹Ion Vartic, I.L. Caragiale și momentele sale exemplare (I.L. Caragiale and his stand out moments), in I.L. Caragiale, Momente (Moments), Ed. Humanitas, 2014

CLASIC
CONTEMPORAN

Vineri / Friday, 24.02, 19:00 | Studio UȚU

Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show 1h30

ANIVERSAREA BLOWING

de / by **Jeroen van den Berg**
traducerea / translated in Romanian by **Liliana Alexandrescu**

Distribuția / Cast

Els Boemer
Leo Boemer
Jurgen
Esther

Scenografia / Set
Muzica / Music
Video
Light design

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

Regia tehnică / Stage director
Operator lumini / Lights operator
Operator sunet / Sound operator
Operator video / Video operator

ALINA ILEA
ROBERT COPOT
BOGDAN SPIRIDON
JASMINA MITRICI

ZSOLT FEHERVÁRI
SEBASTIAN HAMBURGER
OVIDIU ŽIMCEA
ALEX STĂNESCU

TRAIAN ȘOIMU

Cristian Stana
Grațian Popp
Cristian Stana
Larisa Aioanei

ALINA ILEA, ACTRIȚĂ:

O familie devine disfuncțională în momentul în care membrii ei nu mai reușesc să comunice real

Una dintre actrițele emblematice ale Teatrului Național din Timișoara este Alina Ilea. În spectacolul Aniversarea, interpretează rolul dificil al unei femei care traversează criza de la mijlocul vieții. Despre acest spectacol am vorbit cu Alina Ilea.

Ce este special la acest spectacol?

Primul lucru special este însuși faptul că am ajuns să joc în acest spectacol. Cu ceva vreme înainte de a da casting pentru rol, am găsit acest text, **Aniversarea** de Jeroen van den Berg, într-un volum de dramaturgie contemporană olandeză. Mi-a plăcut foarte tare. Țin minte că mi-am spus atunci ce mult mi-aș dori să joc într-un spectacol pe textul ăsta, că mi-ar plăcea să o interpretez pe Els Boemer, că mi se potrivește tare și că sunt exact la momentul și la vârsta potrivită pentru a face acest rol. M-am gândit atunci, ok, poate o să mă întâlnesc vreodată cu piesa asta sau poate am s-o fac chiar eu, habar n-am. Am închis cartea, dar am pus semn la text, gândindu-mă că, cine știe, dacă m-am atașat așa tare de el, probabil că într-o zi ne vom reîntâlni. Întâmplarea a făcut ca după vreo doi ani, regizorul Traian Soimu să dea casting aici, la Teatrul Național, exact pentru acest text. Am fost absolut convinsă că e rolul meu, indiferent câte actrițe s-au prezentat pentru el. Și într-adevăr, așa a fost. Un alt lucru foarte special este faptul că m-am reîntâlnit pe scenă cu colegul meu de facultate, Robert Copoț, cu care nu mai jucasem de ani buni. Cred că am făcut împreună un cuplu foarte reușit. Nu în ultimul rând, spectacolul în sine este special pentru că, așa cum l-a gândit Traian Soimu, exploatează foarte bine umorul negru al piesei și, în același timp, abordează personajele cu foarte multă tandrețe, cu sensibilitate și considerație față de drama fiecăruia în parte. A fost o colaborare foarte frumoasă atât cu regizorul, cât și cu colegii mei actori, Robert Copoț, Jasmina Mitrici și Adrian Roșu (ultimii doi, la vremea respectivă proaspăt absolvenți); iar de un timp, rolul lui Jurgen este jucat de fostul meu student, Bogdan Spiridon. O mulțime de lucruri speciale se leagă, deci, de **Aniversarea**.

Cu ce te-a provocat pe tine ca actriță acest rol?

Cred că provocarea cea mai mare a fost să înțeleg un alt mod de a te raporta la copiii tăi și să integrez în interpretarea mea tipul de comunicare pe care Els îl practică în familia ei. Eu sunt o mamă foarte deschisă cu copiii mei, am răbdare și disponibilitatea de a negocia până ajungem la un punct comun. Els, pe de altă parte, are o imagine ideală despre familia ei. Este obsedată de control și de cele mai multe ori nu vede sau refuză să vadă ce se întâmplă cu copiii și cu soțul ei, tocmai din dorința de a nu fi obligată

să se confrunte cu problemele lor. Copiii trebuie să fie perfecți, iar dacă sunt cumva frustrați sau nefericiți, ea nu este dispusă să-i asculte sau să le arate compasiune. Els împlinește 45 de ani și nu face deloc bine față vârstei, ba mai mult, intră oarecum în concurență cu fiica ei. Știe, cel puțin bănuiește, că Leo o înșală, însă preferă să păstreze aparențele. Evident că toată autoamăgirea asta nu poate să dureze la nesfârșit și vine momentul în care problemele ascunse sub preș îi explodează în față. Iar Els, în loc să privească adevărul, îl neagă vehement. Cu un parcurs atât de complex și dinamic, evident că provocările principale în construirea personajului au fost trecerile de la o stare de spirit la alta cu repezi-ciune, labilitatea emoțională.

Cum ți-ai descrie personajul?

Cred că Els fuge de suferință, nu-i poate face față. Adevărat, este egoistă, oarbă la nevoile și la suferințele celorlalți. Dar, în același timp, cred că Els este avidă de iubire, de admirație. Sigur, pe undeva, asta denotă și că este infantilă emoțional, de aia are nevoie să fie mereu în centrul atenției. Jonglează cu victimizarea și cu agresivitatea și dă mare importanță imaginii familiei în fața lumii, a celorlalți. Nu încerc să descriu un monstru; Els este, și ea, vulnerabilă, își iubește copiii, își iubește soțul, dar, undeva în mintea ei, să îți arăți dragostea și să te recunoști vulnerabil înseamnă să fii slab, iar asta Els nu acceptă.

Spectacolul vorbește despre o familie disfuncțională. Cât de mult adevăr este în această poveste?

Cred că o familie devine disfuncțională în momentul în care membrii ei nu mai reușesc să comunice real, autentic, să exerseze sinceritatea pentru a putea să-și rezolve problemele, conflictele, neînțelegerile care apar în mod normal în orice familie. Într-adevăr, familia lui Els nu mai funcționează pentru că fiecare dintre membrii ei este singur: Els este singură în lumea ei „perfectă”, Leo este singur pentru că nu mai comunică real cu Els și nu poate să-i spună ce îl frământă, copiii sunt singuri pentru că văd ce se întâmplă între părinții lor, văd comunicarea prăbușită dintre ei și mama lor, iar singura soluție pe care o găsesc este să fugă de acasă și să scape din acest univers care le face rău. Cu atât mai mult îmi place sfârșitul spectacolului, cu amestecul lui de pesimism și de speranță. **Interviu realizat de Gabriela Lupu** ■

ALINA ILEA, ACTRESS:

A family becomes dysfunctional when its members can no longer really communicate

*One of the emblematic actresses of the National Theater in Timișoara is Alina Ilea. In the show *Blowing*, she plays the difficult role of a woman going through a mid-life crisis. I talked about this show with Alina Ilea.*

What is special about this show?

The first special thing is the fact that I ended up playing in the show. Some time before attending the casting, I found this text, *Blowing* by Jeroen van den Berg in a volume of Dutch contemporary dramaturgy. I liked it a lot. I remember that I told myself then that I would very much enjoy playing in a show based on this text, that I would like to play Els Boemer, that I felt I would fit perfectly in the role and that I was at that exact point in my life for such a part. So, I thought then, OK, maybe I will have the chance to encounter this play, or maybe I will stage it myself, I don't know.

I closed the book, but I marked the text, thinking that, who knows, if I grew so attached to it, probably we will meet again some day. It happened that two years later, the director Traian Șoimu held a casting here at the National Theater, exactly for the same text. I was absolutely convinced that it is my part, however many actresses came and auditioned for it. And so it was. Another very special thing was the fact that I had the chance to meet on stage with one of my colleagues from university, Robert Copoț, with whom I had not played in years.

I think we made an excellent couple together. The show itself is special, because, the way Traian Șoimu thought it out, it manages to exploit the black humor of the play very well and, at the same time, approaches the characters with a lot of tenderness, sensitivity and respect towards their own personal drama. It was a very beautiful collaboration with the director and with my fellow actors Robert Copoț, Jasmina Mitrici and Adrian Roșu (the latter two were back then fresh graduates from theater school); and for a while now, the part of Jurgen is played by my former student, Bogdan Spiridon. A lot of special things connect with *Blowing*.

What challenged you as an actress while playing this part?

I think the biggest challenge was understanding another way of relating to one's children and integrating in my interpretation the type of communication Els practices inside her family. I am very open, as a mother, to my children, I have patience and availability to negotiate until we reach common ground. Els, on the other hand, has an ideal image in her head about her family. She is a control freak and most of the time does not see, or refuses to see what is going on with her children and her husband, precisely because she wishes not to be confronted with their problems.

The children must be perfect, and if they are some-

how frustrated or unhappy, she is not willing to listen or show them compassion. Els is turning 45 and is not handling it well at all, more so, she enters into a competition with her daughter. She knows, or at least suspects that Leo is cheating on her, but prefers keeping up appearances. It is clear that all this self-deception cannot last forever and there comes a time in which all the dirt hidden under the rug explodes in her face. And Els, instead of accepting the truth, vehemently denies it. With such a complex and dynamic itinerary, it is obvious that the main challenges in constructing the character were passing from one state of mind into another in quick succession. A sort of emotional instability.

How would you describe your character?

I think that Els is running away from suffering, she cannot take it. Truly, she is egotistic, blind to the needs and sufferings of others. But, at the same time, I think that Els is starving for love, for admiration. Sure, somewhere in there this denotes that she is also emotionally immature, that's why she always needs to always be the center of attention. She juggles with victimization and with aggression and gives a lot of import to the image of the family in the eyes of the world, of others. I am not trying to describe a monster; Els is, herself, vulnerable, loves her children, loves her husband, but, somewhere in her mind, showing love and admitting vulnerability means weakness, and Els cannot accept this.

The show speaks about a dysfunctional family. How much truth is there in this story?

I think a family becomes dysfunctional the moment when its members can no longer really communicate, cannot do it authentically, cannot exercise sincerity in order to solve their issues, conflicts, misunderstandings that occur normally inside a family. Truly, Els's family does not function because each of its members is alone: Els is alone in her "perfect" world, Leo is alone because he does not truly communicate with her anymore and cannot tell her what is bothering him, the children are alone because they see what is happening between their parents, they see the broken down communication between themselves and their mother, and the only solution is to run away from home and escape this universe that is harming them. That's why I like the show's ending, with its mix of pessimism and hope.

Interview by Gabriela Lupu ■

Nu putem ignora felul în care secolul al XX-lea și, nu mai puțin, acest început de secol pun în centrul lor individul. Universul s-a atomizat în aproape opt miliarde de mici universuri personale și, la un anumit nivel, oamenii interacționează supuși altor legi decât cea a gravitației: frica, dorința, conflictul, atracția, reacția și acțiunea. Le recunosc, le neagă, le domină sau se lasă dominați, le cercetează, încearcă să le domesticească și să le fac să lucreze pentru ei, în favoarea lor. Revolta este tot un fel de a comunica. Tăcerea, la fel ca țipătul, vorbește. Minciuna este un adevăr întors pe dos. Conflictul își are propriile coduri cognitive, emoționale și de acțiune. Furia este o funie împletită din spaimă și vinovăție. Și totuși, de cele mai multe ori, alegem să negăm. Să negăm tot: ce iubim, ce dorim, ce ne sperie, ce ne desparte, ce ne-ar putea aduce împreună. Alegem să lăsăm să trăiască în locul nostru o proiecție, cu riscul de a ne transforma noi înșine într-o imagine, într-un clișeu, într-un hashtag. Iar când, osteniți, alegem să închidem cutia Pandorei, nu mai băgăm de seamă că undeva într-un colț, a rămas ceva, uitat. Ceva ce face lumea să se miște. **Codruța Popov** ■

EN

EDITORIAL

A story about the internal mechanisms of a family, **Blowing** jumps off from the "replay" which the mother (who is the one for which the anniversary in question is being thrown) orders, as the party is already showing signs of explosion. And although all seems to function on a preset routine which is without surprises, things start going haywire inside the perfect parents-children unit. Soon, they all forget what is real and what is not, and the anniversary – mutilated as it turns out – becomes a good reason for releasing everyone from the lie that stands in for normalcy. A fine analyst of inter-human relationships, Jeroen van den Berg deconstructs - through the story told by the director Traian Şoimu, together with time and rhythm fractures, with dissolution of relationships - the whole framework of the "normal" family. How much of family relationships are based on truth and how much are they based on lies? What pill is to be preferred – the blue one, that of the veneer, or the tough, sometimes aggressive red pill of truth? **Codruța Popov** ■

CLASIC
CONTEMPORAN

Sâmbătă / Saturday, 25.02, 19:00 | Sala Mare / Main Hall

Audiență generală / General audience
Durata spectacolului / Length of the show: 1h20

DON JUAN

scenariu de / scenario by **Ion-Ardeal Ieremia**
după o idee de / upon an idea by **Max Frisch**

Distribuția / Cast

Don Juan
Pater Diego
Celestina
Miranda/Donna Inez
Tenorio
Don Gonzalo
Miranda
Donna Anna
Donna Elvira
Rodrigo
Leporello
Duelist
Văduvă / Widow
Văduvă / Widow
Toreador
Toreador

CLAUDIA IEREMIA
CRISTIAN SZEKERES
ALINA ILEA
ANA MARIA COJOCARU
ALECU REUS
MATEI CHIOARIU
ROBERTA POȚA
IULIANA CRĂESCU
DANIELA BOSTAN
ANDREI CHIFU
ROMEO IOAN
BOGDAN SPIRIDON
MĂLINA PETRE
ANA-MARIA PANDELE ANDONE
MARIN LUPĂNCIUC
ANDREI ZGĂBAIA

Mulțumiri actorilor Doru Iosif și Cătălin Ursu pentru participarea la filmările pentru spectacol.

Thanks to the actors Doru Iosif and Cătălin Ursu for participating in the filming for the show.

Scenografia / Set

CORINA GRĂMOȘTEANU

Adaptarea textului de spectacol / Adaptation

CODRUȚA POPOV

Înregistrare și procesare video,

Sound design / Video & sound design

SEBASTIAN HAMBURGER

Light design

GERHARD CRĂCIUN

REGIA ARTISTICĂ și ILUSTRAȚIA MUZICALĂ
DIRECTED BY

ION-ARDEAL IEREMIA

Regia tehnică / Stage directors

Lumini / Lights operators

Video / Video operators

Sunet / Sound operator

Anna Ilyés, Judit Reinhardt

Gerhard Crăciun, Daniel Galetar

Eugen Obrad, Claudiu Surmei

Peter Szabo

CLAUDIA IEREMIA, ACTRIȚĂ: E multă emoție în spatele acestor cuvinte

Personajul pe care îl interpretezi în spectacolul Don Juan – rolul titular – funcționează în alți parametri decât toate celelalte. Ce este diferit?

Pentru Don Juan, căutarea propriei identități este vitală. E ca atunci când respirăm, în momentul în care conștientizăm acțiunea de a respira, ea ne devine exterioară, deși – inevitabil – rămânem profund conectați. Și tot ca în actul respirației, pentru Don Juan această căutare este o chestiune de viață și de moarte.

Don Juan a ajuns să reprezinte unul dintre clișeele masculinității. A trebuit să îl spargi?

N-a trebuit să sparg nimic câtă vreme spărgătorul de clișee este chiar el. Don Juan, cel puțin în acest spectacol, încearcă să-și definească ființa ca pe un tot, fără „stigmatul sexului”. Atunci când toate personajele poartă mască la sărbătoarea cu iz păgân a Lupercaliilor, masca lui Don Juan e la vedere, asumată. De fapt, nici n-aș zice că m-am raportat la personaj ca la un rol în travesti. Găsirea adevărului acestui parcurs, înțelegerea și susținerea bogăției textului, echilibrul just dintre poezia și precizia matematică a ideilor legitimează pe deplin, zic eu, prezența unei actrițe în rol.

Nu ți-a fost frică de partea cu geometria ?

Mie, da. Lui Don Juan – nu. Don Juan își găsește echilibrul și sensul doar în geometrie, în precizie, în luciditate, în rigoare. De fapt, geometria este locul în

care se ascunde, dar în final, nimic nu poate înlocui viața, cu greșelile, cu dezamăgirile, cu durerile și da, cu bucuriile pe care le rezervă. Viața înseamnă să treci prin fapte, să le străbați, nu să le eviți. Și exact pentru asta nu este Don Juan pregătit.

A fost ceva anume care te-a atras, care te-a fascinat la personajul tău? Dar la spectacol?

Da. Emotivitatea. Este un spectacol care are o anumită austeritate, detectabilă începând de la nivelul scenografiei. Ei, și dincolo de rigoare, dincolo de acțiune, de precizie, de conflict – la toate aceste niveluri care par atât de diferite unul de celălalt – există un rezervor uriaș de emoție. Reținută, dar și exprimată. Balansul, echilibrul mijloacelor de expresie pe care le-am descoperit în construcția acestei partituri aproape muzicale m-au vrăjit de la bun început și, trebuie să recunosc, m-au obsedat pe întreaga durată a repetițiilor. Și îmi place să extind percepția rolului meu asupra întregului spectacol. Am fost martor și actant, alături de colegii mei, la bucuria nașterii lui. Mă bucură acest spectacol pentru că regizorul Ion Ardeal Ieremia s-a întors la o zonă teatrală care mie-mi place foarte mult și pe care am mai explorat-o împreună. Mă bucură acest rol pentru rigoarea partituri și pentru claritatea mijloacelor de expresie. Sper că nu sună prea tehnic, e multă emoție în spațiile acestor cuvinte.

Interviu realizat de Codruța Popov ■

CLAUDIA IEREMIA, ACTRESS:

There is a lot of emotion behind these words

The character you play in the show Don Juan – the main part – functions on a different set of parameters than all the other. What is different?

For Don Juan, the search for his own identity is vital. It is like when we are breathing, in the moment we realize the action of breathing, and it becomes exterior to us, although – inevitably – we remain profoundly connected. And also, like with breathing, for Don Juan, this search is a matter of life and death.

Don Juan has ended up being a cliché for masculinity. Did you have to break it?

I did not have to break anything as long as he himself is the one breaking clichés. Don Juan, at least in this show, tries to define his being as a whole, without the "stigma of sex". When all the characters wear masks at the pagan-like celebration of the Lupercalia, Don Juan's mask is in plain sight. Actually, I can say that I did not approach the role as a cross-dressing. Finding the truth of this journey, understanding and supporting the text's richness, the right balance between poetry and mathematical precision of ideas fully justifies, in my opinion, the presence of an actress playing this part.

Weren't you afraid about the part regarding geometry?

I was. But Don Juan was not. Don Juan finds his balance and sense only in geometry, in precision, in lu-

cidity, in rigor. Actually, geometry is the place where he hides, but finally, nothing can replace life, with its mistakes, disappointments, with its pains, and yes, with its joys. Life means passing through events, not avoiding them. And Don Juan is not ready for such a task.

Was there something that attracted, fascinated you, in your character? What about the show?

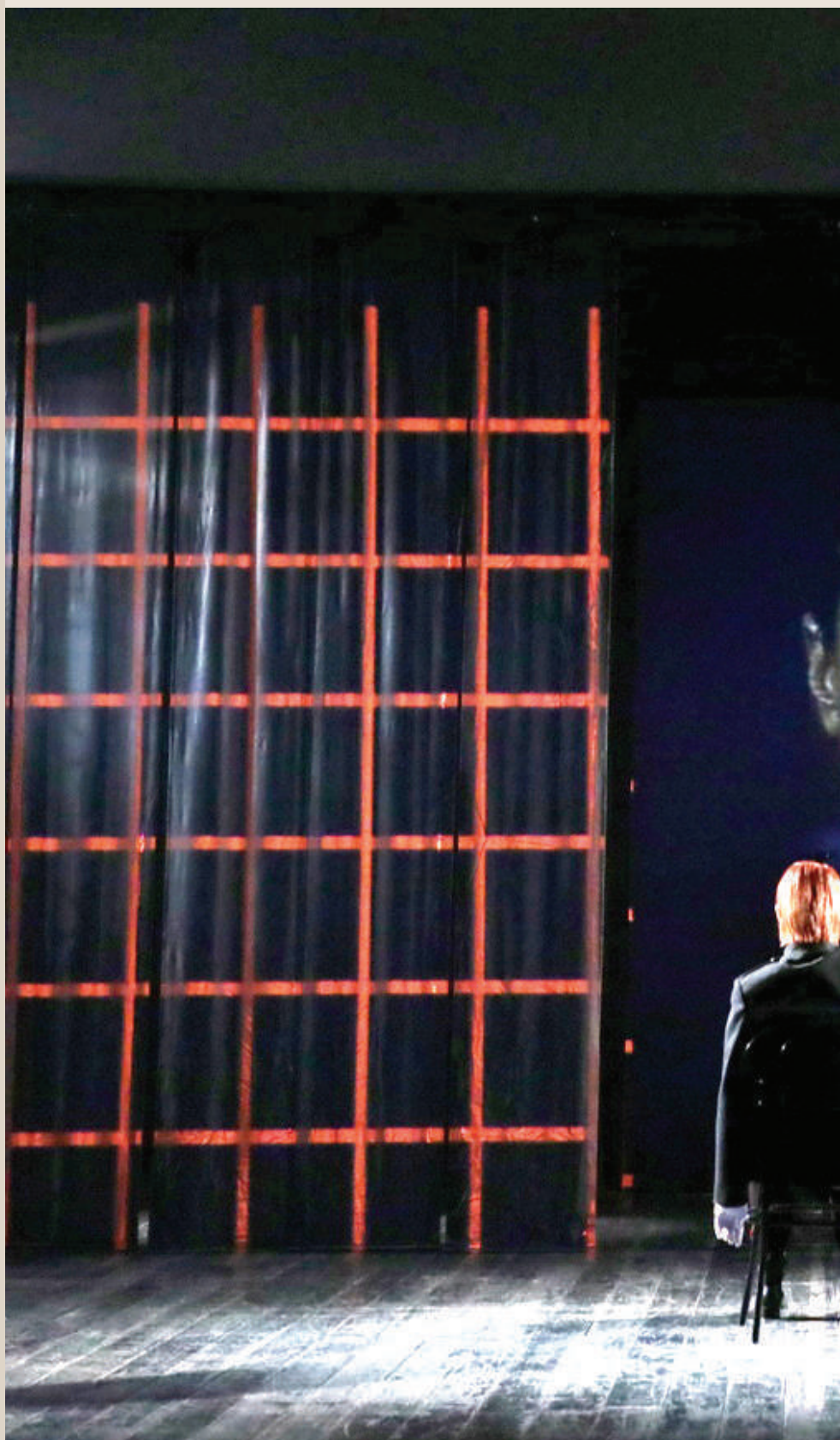
Yes. Emotion. It is a show that has a certain austerity, detectable in its set design to begin with. Beyond rigor, beyond action, precision, conflict – all these levels that seem so different from one another – there is a huge reservoir of emotion. Contained, but also expressed. The balance, the equilibrium of means of expression which we discovered in constructing this almost musical script enchanted me from the get go, and I must admit, obsessed me during rehearsals. I was witness and participant, together with my colleagues, at the joy of its birth. I am gladdened by this show because the director Ion Ardeal Ieremia has returned to a theatrical area I enjoy a lot, and which I've explored before. I enjoy this part for its rigor and for the clarity of means of expression. I hope this is not all too technical, there is a lot of emotion behind these words.

Interview by Codruța Popov ■

Matematica și poezia, înlănțuite în însăși rădăcina cunoașterii omenesci, s-au confundat adesea într-o mai mare limpezime a gândirii. Cam până pe vremea când Don Juan își făcea apariția pe marea scenă a culturii, matematica era scrisă în cuvinte, poeme abstracte care, încercând să-și construiască propriul limbaj, îl foloseau pe cel al poeziei. Înainte să inventeze semne care să semnifice „plus” sau „minus”, matematica a folosit metafora. Dar, ca să aibă două sensuri, metafora le-a oferit poetilor și „plus”, și „minus”. Așa se face că, atunci când realitatea îi pare croită din cioburi de oglindă, iar punctele cardinale ale existenței au ajuns la fel de utile ca meniul unui restaurant închis, Don Juan face saltul în abstract prin matematică, „limba cu care Dumnezeu a scris universul”. Lupta dintre geometrie ca „ars poetica” și trup ca „ars mundi” creează mitul, dar îngenunchează artistul, într-un joc în care adevărul este înlocuit de semne și simboluri citite greșit, iar compromisul este mimetism care a reușit să păcălească.

Și pentru că nevoia de a înțelege rânduiala lumii este vitală oricărei ființe înzestrate cu rațiune, Don Juan va rămâne cel care deschide cu propria lui existență, cu propria lui fragilitate, cu propria lui cădere, calea necesarei poezii, peste timp. **Codruța Popov** ■

EN

EDITORIAL

Mathematics and poetry, chained at the roots of human knowledge, have often overlapped themselves in order to clarify knowledge. Around the time Don Juan took to the world's great stage, mathematics was written in words, abstract poems which, were using the language of poetry. Before the inventions of signs to signify "plus" or "minus", mathematics made use of metaphor. But, a two way street, metaphor offered poets both "plus" and "minus." So it came to be that, when reality seems made out of mirror shards, and the cardinal directions of existence have become as useful as the menu of a closed restaurant, Don Juan takes a leap into the abstract through mathematics, "the language with which God wrote the Universe into being." The fight between geometry as "ars poetica" and body as "ars mundi" creates the myth, but brings to its knees the artist, in a game in which truth is replaced by signs and hard to read symbols, and compromise becomes a mimetic act that has managed to fool.

And because the need to understand the ways of the world is vital to each human being that has rationality, Don Juan remains the one who opens, with his own existence, with his own frailty, with his own fall, the way of poetry across time.

Codruța Popov ■

CLASIC
CONTEMPORAN

Duminică / Sunday, 26.02, 19:00 | Sala 2/ Hall 2

Recomandat peste 16 ani / Recommended for persons over 16 years of age
Durata spectacolului / Length of the show 2h45, o pauză/ one break

ÎMBLÂNZIREA SCORPIEI

TAMING OF THE SHREW

după / after **W. Shakespeare**
translated and adapted by **Radu Iacoban**

Distribuția / Cast

Baptista Minola
Caterina/Katherine
Bianca
Petruccio/ Petruchio
Grumio
Hortensio
Lucentio
Tranio
Biondello
Vincentia
Gremio
Preotul/ The Priest
Văduva/ The Widow
Curtis
Nathaniel
Filippo
Giuseppe
Niccolla
Pietra

ION RIZEA
FLAVIA GIURGIU
TANIA IONESCU/ CRISTINA CHIPERI
MATEI CHIOARIU
ANDREI CHIFU
CĂTĂLIN URSU
MARIN LUPANCIUC
BOGDAN SPIRIDON
DARIUS ZET
CLAUDIA IEREMIA
ROMEO IOAN
TEODOR CĂUȘ
CRISTINA KÖNIG
RAOUL HORN
OTNIEL FLORUT
VLAD VAJDOVICI
ALEXANDRU ROMESCU
IOANA BALINT
OANA IOVIȚA

Scenografia / Set

TUDOR PRODAN

REGIA ARTISTICĂ / DIRECTED BY

RADU IACOBAN

Regizor tehnic / Stage director
Sufleor / Prompter
Operare lumini / Light operator
Operare sunet/ Sound operator

Andreea Gecse
Judit Reinhardt
Alexandru Stănescu
Eugen Obrad, Peter Szabo

RADU IACOBAN, REGIZOR:

Mă îngrozește cât de patriarhală este societatea românească

Regizorul Radu Iacoban a mai dăruit publicului timișorean un spectacol: Îmblânzirea scorpiilor. Textul foarte controversat al lui Shakespeare a fost pus în scenă de tânărul regizor, transformându-i complet mesajul. Pornind de la un text misogin, Radu Iacoban a reușit un spectacol care este o declarație de dragoste pentru femeia inteligentă, pentru femeia puternică, pentru femeia independentă.

Ești angajat la Teatrul Național din Timișoara. Cum te simți în această echipă?

Mega tare. Sunt înconjurat de oameni care vor să lucreze, primesc condiții de lucru care ar părea SF în alte teatre și mă bucur să mă arunc în spectacole cu mize importante. Ce-ai putea să-ți dorești mai mult?

Cel mai nou spectacol al tău de la Teatrul Național din Timișoara este „Îmblânzirea scorpiei“. De ce ai ales tocmai acest text?

Am ales textul împreună cu Ada Hausvater din dorința de face un spectacol pentru o generație fresh de spectatori.

La origini este o piesă misogină sau nu?

Este FOARTE misogină.

Cum ai reușit să deturnezți mesajul original către unul de susținere a femeii?

Rescriind textul. Cu ochii în laptop, în traduceri și în textul original, m-am certat cu autorul și am încercat să găsec un echilibru între coerența poveștii

originale și mesajul pe care aș vrea să îl transmitem acum.

Avem și noi „faliții“ noștri, adică misoginii noștri, pe care nu îi ierți. Apar ziceri ale unor contemporani, persoane importante, unul mai halucinant ca altul. Crezi că societatea românească continuă să fie patriarhală?

Nu cred, mă ÎNGROZEȘTE cât de patriarhală e societatea în care trăim. Valorile la care aderăm sunt uneori atât de greșite încât îmi vine pur și simplu să o tai din țară.

Se râde mult la spectacol pentru că e, în cele din urmă, o comedie. Cât de serioasă este însă problema? Unde se termină comedia și începe drama?

Comedia și drama merg împreună pe tot parcursul spectacolului. Nu am vizat un moment care să transforme genul poveștii. Privitorul e cel care decide cât și dacă e bine să rădă la anumite scene.

Interviu realizat de Gabriela Lupu ■

RADU IACOBAN, ARTISTIC DIRECTOR: I am horrified at how patriarchal Romanian society is

The director Radu Iacoban has gifted the audience of Timișoara with another show: "The Taming of the Shrew." The highly controversial text of William Shakespeare was staged by the young director who completely changed its message. Starting from a misogynistic text, Radu Iacoban managed to create a show that is a declaration of love for the intelligent woman, the strong woman, the independent woman.

You are an employee of the National Theater in Timișoara. How do you feel inside the team?

It is awesome! I am surrounded by people who want to work, and I have conditions that might seem like sci-fi to other theaters, and I also enjoy throwing myself into shows with important stakes. What could one ask for more?

Your newest show at the National Theater in Timișoara is "The Taming of the Shrew." Why did you choose this particular text?

I chose the text together with Ada Hausvater, wishing to create a show for a fresh generation of spectators.

It is, at its roots, a highly misogynistic play, no?

It is HIGHLY misogynistic.

How did you manage to turn the original message into one supporting women?

By rewriting the text. Keeping my eyes on the laptop, reading translations and the original text, fighting with the author and trying to find a balance between the coherence of the story and the message we wanted to transmit now.

We have our own "bums", meaning our own misogynists, whom you also chastise. There appear sayings from our contemporaries, important personages, one more hallucinating than the other. Do you believe that Romanian society is still patriarchal?

I do not believe it, I am HORRIFIED by how patriarchal the society we live in is. The values we stick to are sometimes so wrong that I just feel like leaving the country.

It is a show with a lot of laughter, because it is, in the end, a comedy. But how serious is the problem, really? Where does the comedy end and the drama begin?

Comedy and drama go hand in hand throughout the show. I wasn't focusing on a moment that would transform the genre of the story. The spectator is the one who decides how much, and if she or he should laugh at certain scenes.

Interview by Gabriela Lupu ■

RO

Îmblânzirea scorpiei este o piesă care, cel puțin în secolul al XXI-lea, provoacă discordie. Îi obligă pe toți cei care o ating – creatori de spectacole, spectatori, cititori, comentatori – să ia poziție față de ea: Cum poate fi considerată comedie? Shakespeare chiar era groaznic de misogin într-o epocă groaznic de misogină sau a dus atât de departe demonstrația tocmai ca să își silească spectatorii să vadă ce e de văzut? Deci ce e de văzut? De ce ar trebui și cum ar trebui pus textul ăsta în scenă în anul 2022? Poate fi – ar trebui – e posibil – e permis să fie folosit ca o pledoarie? Pledoarie pentru ce, mai precis? Că nu e simplu, asta e limpede. Însă Radu Iacoban are curajul să își răspundă la toate întrebările astea – și, probabil, și la altele –, să ia textul lui Shakespeare, să și-l aproprie și să ne facă martorii unui moment de grație – vocea conștiinței.

Într-adevăr, **Îmblânzirea scorpiei** ascunde în spatele termenului „comedie”, cu care această piesă a fost etichetată de-a lungul timpului, un comentariu răsturnat privind imaginea femeii ca marfă, în fond, unul dintre fundamentele mentalității patriarhale. Iar publicul – fiecare spectator în parte – are loc să se alăture acestei poziții lipsite de echivoc în universul bifocal al personajului și al actorului, fiecare cu propriul său discurs în interiorul spectacolului. O poveste într-o poveste, într-o poveste. Iar în mijlocul poveștii stă, ca de fiecare dată, realitatea.

Codruța Popov ■

EDITORIAL

EN

EDITORIAL

The *Taming of the Shrew* is a play that, at least in the 21st century, causes discord. It forces those who approach it – show creators, audience members, readers, commentators – to have an opinion about it: How can it be considered a comedy? Was Shakespeare really horribly misogynistic in an era that was horribly misogynistic, or did he take his demonstration that far in order to force his spectators to see what there is to be seen? But what is there to be seen? Why should, and how should this text be staged in 2022? Can it – should it – would it be possible – is it permitted to be used as a plea? A plea for what, exactly?

What is clear is that it is not easy. But Radu Iacoban has the courage to answer all these questions – and probably others as well – to take Shakespeare's text, get close to it and make us witness a moment of grace – the voice of conscience. Truly, *The Taming of the Shrew* hides behind the term "comedy", with which this play has been labeled along the ages, an upside-down commentary regarding the image of woman as merchandise, actually one of the building blocks of patriarchal mentality. And the audience – each spectator by themselves – has enough room to join this unequivocal position inside the bi-focal universe of the character and the actor, each with their own discourse inside the show. A story within a story, within a story. And in the middle of the story, we find, as ever, reality.

Codruța Popov ■

Anotimpurile FEST-FDR. Un proiect de teatru european

Au trecut 13 ani de când Gheorghe Ciuhandu, primarul orașului de la acea vreme, inspirat de transformarea unui loc uitat într-o sală de teatru plină de viață – până atunci, ceva nemaivăzut în Timișoara – a vorbit pentru prima dată despre perspectiva Capitalei Europene a Culturii. Simbolic vorbind, în-augurarea Sălii 2 a Teatrului Național a fost momentul care a deschis drumul pe care Timișoara pășește în anul de grație 2023.

Este unul dintre motivele pentru care Teatrul Național din Timișoara și-a gândit demersul ca spațiu al Capitalei Europene a Culturii în termeni majori. *Think big* – este o sintagmă care „îmbracă” perfect conceptul TNTm pentru 2023. În interiorul acestui program, una dintre coordonatele sale majore se dezvoltă în jurul festivalului pe care Teatrul Național îl organizează de peste 40 de ani (iar în formula sa europeană, de aproape 15): Festivalul European al Spectacolului Timișoara – Festival al Dramaturgiei Românești, cunoscut în România și în lume ca FEST-FDR.

Anul 2023 – Capitală Europeană a Culturii înseamnă pentru Teatrul Național din Timișoara o formulă de a construi prin intermediul spectacolului punți de comunicare între cultura românească și cea a Europei, cu impact direct și imediat în comunitate. Ca atare, Vocile orașului / City Voices, proiectul cu care Teatrul Național participă la Programul Cultural „Timișoara 2023” raportează teatrul românesc la o identitate europeană și, totodată, promovează dramaturgia românească în mediile teatrale europene.

FEST-FDR 2023, prin Anotimpurile FEST-FDR, parte din proiectul Vocile orașului, urmărește o cercetare a spațiului teatral-performativ european, crearea unei formule de intrare în contact a cetățeanului cu vârfurile de lance ale artelor spectacolului la nivel european și, de asemenea, impunerea României ca destinație culturală europeană de primă mărime, în Timișoara.

FEST-FDR se construiește în anul Capitalei Europene a Culturii într-o formulă augmentată care cuprinde, practic, întregul an 2023, cu spectacole de teatru și dans din Europa, producții aclamate de critici și de public, precum și spectacole internaționale de maximă actualitate, care vor aduce la zi prezența României pe calendarul teatral european.

Anotimpurile FEST-FDR se concentrează pe o incursiune în matricea artelor performative europene, spațiu al cărui punct focal este, în anul 2023, Timișoara. Această ediție istorică a FEST-FDR își propune să construiască un profil european integrat: spectacolele evidențiază punctele de contact dintre culturi diferite și, mai mult decât atât, reflectă o identitate europeană, funcțională în maxima ei diversitate.

Totodată, Anotimpurile FEST-FDR, plasează Timișoara în rândul orașelor de anvergură culturală majoră în plan european și conectează teatrul românesc la unele dintre cele mai relevante produse culturale europene ale momentului, construind, astfel, un orizont de așteptare înalt și oferind un spațiu de reflecție privind diversitatea. Romeo Castellucci, Pippo Delbono, Dimitris Papaioannou sunt doar câteva dintre numele strălucitoare care își vor prezenta creațiile pe scena Teatrului Național.

Anotimpurile FEST-FDR fac parte din componenta Atelierul Identitate care, alături de celelalte două componente teatrale (Focus și Open the words) alcătuiesc traseul Vocile orașului din cadrul Programului Cultural „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, program finanțat de Municipiul Timișoara prin Centrul de Proiecte.

Codruța Popov ■

EN

The FEST-FDR Seasons. A European theater project

It's been 13 years since Gheorghe Ciuhandu, the mayor of the city at that time, inspired by the transformation of a forgotten space into a theater venue full of life – something never before seen in Timișoara at that time – spoke for the first time about the perspective of the European Capital of Culture. Symbolically, the inauguration of Hall 2 of the National Theater was the moment that opened the way Timișoara is stepping on in this most important year of 2023.

It is one of the reasons for which the National Theater in Timișoara has mapped its approach as a space for the European Capital of Culture in big terms. Think big – a catchphrase which perfectly “embodies” the TNTm concept for 2023. Inside this program, one of its major coordinates is built around the festival that the National Theater hosts for over 40 years (and does so in its European formula for 15 years already): The Timișoara European Show Festival (FEST) – The Festival of Romanian Dramaturgy (FDR) known throughout Romania and the world as FEST-FDR.

The year 2023 – the year of the European Capital of Culture means, for the National Theater in Timișoara a way to build bridges between Romanian and European culture by the means of performances that can have an immediate and direct impact upon the community. As such, the **Vocile orașului / City Voices** project with which the Național Theater is participating as part of the “Timișoara 2023” Cultural Programme connects Romanian theater to a European identity, and also promotes Romanian dramaturgy inside the European theater medium.

FEST-FDR 2023, through **The FEST-FDR Seasons**, part of the **City Voices** programme, follows a research of the European theatrical and performance space, creating a way for the citizen to come into contact with the bleeding edge of the theatrical craft on a European level, while also ensuring that Romania is firmly es-

tablished as a prime cultural destination, in Timișoara.

FEST-FDR is, in the year of the European Capital of Culture, built upon a whole series of dance and theater shows coming from all over Europe, productions hailed by critics and the audience, as well as international shows that are of a heightened actuality, putting Romania up to date with the European theatrical calendar.

The FEST-FDR Seasons will focus on an incursion into the matrix of European performing arts, whose focal point, will, in 2023, be the city of Timișoara. This historic edition of FEST-FDR wants to build an integrated European profile: the shows will highlight contact points between different cultures and more so, will reflect upon a European identity, functional through its maximal diversity.

Therewith, **the FEST-FDR Seasons** will place Timișoara among the cities of major cultural significance on a European level, and will connect Romanian theater with some of the most relevant cultural products of the moment, building thus a high level of expectation, while offering a space of reflection when it comes to diversity. Romeo Castellucci, Pip-po Delbono, Dimitris Papaioannou are just some of the glittering names that will present their creations on the stage of the National Theater.

The FEST-FDR Seasons are part of the **Identity Workshop** which, together with the other two theater components (**Focus** and **Open the words**) make up the **City Voices** itinerary inside the Cultural Programme “Timișoara – European Capital of Culture 2023”, programme funded by the City of Timișoara through the Project Center.

Codruța Popov ■

Echipa tehnică a Teatrului Național din Timișoara Technical staff of the National Theater of Timișoara

Regizori tehnici / Stage directors:

Anna Ilyés | Judit Reinhardt
Andreea Gecse | Cristian Stana

Sufleur / Prompter: Lumini / Lights:

Judit Reinhardt
Gerhard Crăciun
Alexandru Stănescu
Laurențiu Marin
Adrian Stănescu | Daniel Galetar
Grațian Popp | Costinel Purcaru – Asproiu
Zorislav Nicolin | Gheorghe Sava
Mircea Chinezon

Sunet – Video / Sound – video:

Eugen Obrad | Peter Szabo
Claudiu Surmei | Larisa Aioanei

Recuzită / Props:

Alin Tofan | Károly Albert | Mariana Doboșan

Costume Costumes:

Carla Pora-Stiassny | Diana Itul
Veronica Gerstenengst | Felicia Puiu
Anica Țiplea

Machiaj / Make-up:

Gabriela Strugaru Popa | Andra Diac

Coafură / Hair:

Daniela Genig | Lucian Mătieș
Ramona Bologna

Tehnic de scenă / Stage personnel:

Marius Crăciunesc | Ioan Bârzovan
Marcel Iovin | Iosif Toth | Traian Oneț
Vasile Bălașa | Iustin Răgman
Costel Găletan | Nicolae Lăcătaș
Nicolae Artiudean | Daniel Cinciliș
Luigi Tirabassi | Ovidiu Ștefan
Roland Stiassny

Personal de sală / Venue personnel:

Luminița Moraru | Maria Manolache
Monica Purcaru | Carmen Trifan
Ciprian Cojocaru | Ciprian Ursu
Gabriel Cozma | Bogdan Socaciu
Sebastian Boboiciov | Daniel Pascu
Cătălin Moraru

Redactor șef/Editor in Chief Codruța Popov | Redactor/Editor Gabriela Lupu
Traducere/Translation Andrei Ursu
Foto/Photo Adrian Piclișan | Grafică/Graphic design Virgil Simonescu
Tipar/Print Emil Bejenaru

www.tntm.ro
Tipar TNTm2023

Teatrul Național din Timișoara este o instituție publică subvenționată de Ministerul Culturii.

PROGRAMELE TEATRULUI NAȚIONAL TIMIȘOARA/ NATIONAL THEATER OF TIMIȘOARA PROGRAMS

A. Programe de bază / Basic programs

PROGRAME DE CONSTRUCȚIE TEATRALĂ / THEATRICAL CONSTRUCTION PROGRAMS

NAȚIONAL / NATIONAL

spectacole pe texte din dramaturgia clasică și contemporană românească
shows based on text from classical and contemporary Romanian dramaturgy

CLASIC CONTEMPORAN CLASSIC CONTEMPORARY

spectacole pe texte din dramaturgia clasică și contemporană universală
shows based on texts from universal classical and contemporary dramaturgy

INFANT / INFANT

spectacole pentru copii și adolescenți
shows for children and adolescents

MixART / MixArt

spectacole sincretice
syncretic shows

FAȚĂ ÎN FAȚĂ / FACE TO FACE

spectacole – laborator
experimental shows

CELEBRART / CELEBRART

aniversări culturale
cultural anniversaries

B. Programe conexe / Connected programs

PROGRAME EDUCAȚIONALE / EDUCATIONAL PROGRAMS

PROGRAME DE INTERACȚIUNE SOCIALĂ / SOCIAL INTERACTION PROGRAMS

PROGRAME DE INTERACȚIUNE PROFESIONALĂ / PROFESSIONAL INTERACTION PROGRAMS

FEST-FDR / FEST-FDR

Festivalul European al Spectacolului Timișoara – Festival al Dramaturgiei Românești
Timișoara European Theater Festival – Festival of Romanian Dramaturgy

DIVERSITATE / DIVERSITY

program dedicat Capitalei Europene a Culturii – Timișoara 2023
program dedicated to the European Capital of Culture – Timișoara 2023

CND / CND

A ut DOR / A ut DOR

Concursul Național de Dramaturgie / *National Drama Contest*

evenimente în aer liber, pe scena A ut DOR, în Parcul Civic
open-air events, on the A ut DOR stage, in the Civic Park

ÎN SCENĂ / ON STAGE

VIRTUAL / VIRTUAL

platformă de sprijin pentru studenți / *platform for supporting university students*

stagiunea Cloud și evenimente on-line

Cloud theatrical season and online events

CARTEA DE TEATRU

THEATER BOOK

ATELIERELE DE ARTĂ TEATRALĂ

THEATER WORKSHOPS

Colecția aTeNT, traducerea și publicarea de piese contemporane și teorie teatrală

The aTeNT collection, the translation and publishing of contemporary plays and theatrical theory

Stagii de pregătire profesională pentru actori

Professional development workshops for actors

C. Programe adiacente / Adjacent programs

PROGRAME SUPT / SUPPORT PROGRAMS

EGAL / EGAL

coproducții naționale și internaționale, deplasări, schimburi de spectacole

national and international co-productions, shows on the road, exchange of shows

REFLECTOR TNTm

TNTm Spotlight

ÎNTÂLNIRI / ENCOUNTERS

implicarea artiștilor independenți în activitatea artistică a Teatrului Național

involving independent artist inside the artistic activity of the National Theater

proiecte în parteneriat cu organizații neguvernamentale și alte instituții

projects in partnership with NGOs and other institutions

2022 – 2026

2

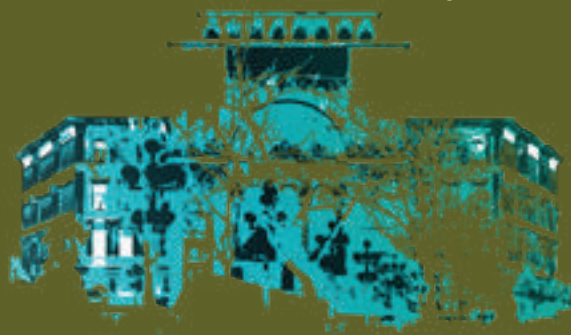

2023

Timișoara 2023
European Capital of Culture

STAGIUNEA 2022 / 2023

TEATRUL NAȚIONAL Mihai Eminescu TIMIȘOARA
manager Ada Hausvater

